

AGDA IANULESCU-MUSCEL,
istă emerită a R. P. Romîne.
Fotografie de Ion Petcu

7
lacăra

25

Proletari din toate țările, uniți-vă!
Anul XII nr. 25 (421) — 22 iunie 1963.

Flacăra 25

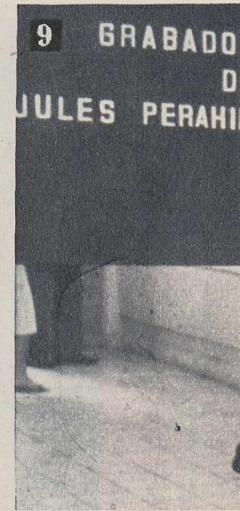

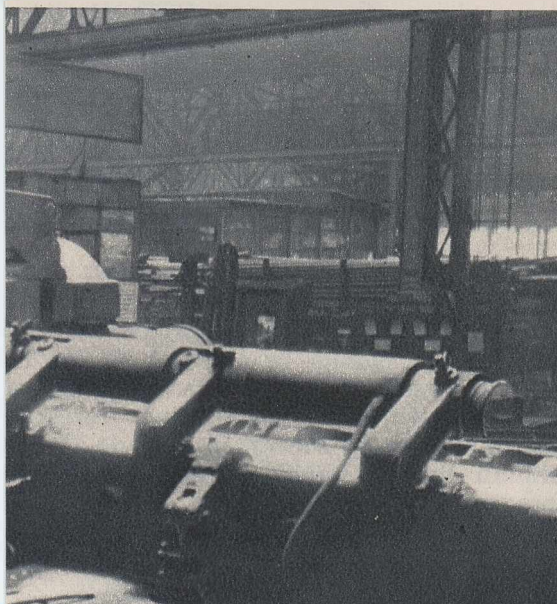
REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flăcării

1 Pe întinsele culturi de porumb ale G.A.C. din comuna Ologi, Reg. București, mecanizatorii execută praștia a treia.

2 Până acum, la Fabrica de conserve „Flora” din București s-au preparat peste 40 tone de conserve de mazăre din noua recoltă.

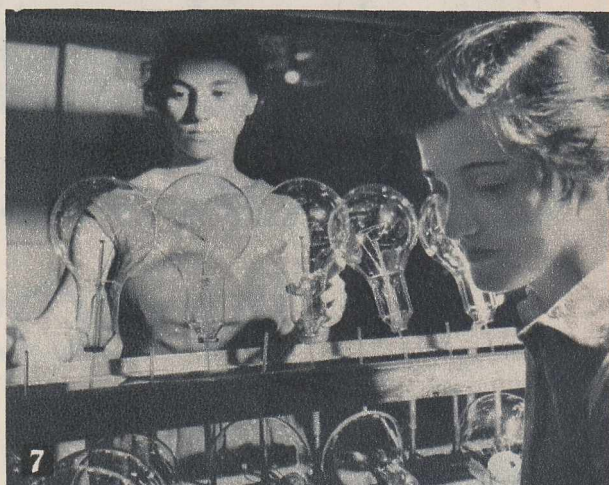
3 Instalație mecanică pentru scosul și încărcatul buștenilor transportați cu plutele la lacul de acumulare Bicaz.

4 De câteva zile absolvenții claselor a XI-a trec prin emoții deosebite: examenul de maturitate. Aspect din timpul lucrării scrise la matematică la Școala medie nr. 35 „I. L. Caragiale” București.

5 În aceste zile, controlul stadiului de coacere la grâu este în centrul atenției tuturor oamenilor muncii din agricultură. La G.A.C. din comuna Tia Mare, Rădonul Corabia, președintele Ilie Dincă, ing. M. Ploșcă și secretarul organizației P.M.B., I. Urzicanu, în timpul uneia din vizitele făcute pe ogoarele gospodăriei în scopul mai sus-amintit.

6 În primele patru luni ale anului la Uzinele „Republica” s-au realizat economii peste plan în valoare de peste 1.260.000 lei.

7 Cu mașinile și utilajele de productivitate ridicată de la Fabrica „Steaua electrică” din Fieni se asigură o bună parte a consumului intern de becuri de diferite tipuri. Aspect de la panoul de umplere cu gaze inerte a becurilor.

Fotocronica Flacării ♦ Fotocronica

8 Manifestație la Roma la care au participat delegații de muncitori agricoli și dijmași din întreaga Italie, cerind înlăturarea reformei agrare.

9 Aspect de la expoziția de gravuri a graficianului român Jules Perahim, deschisă la Havana.

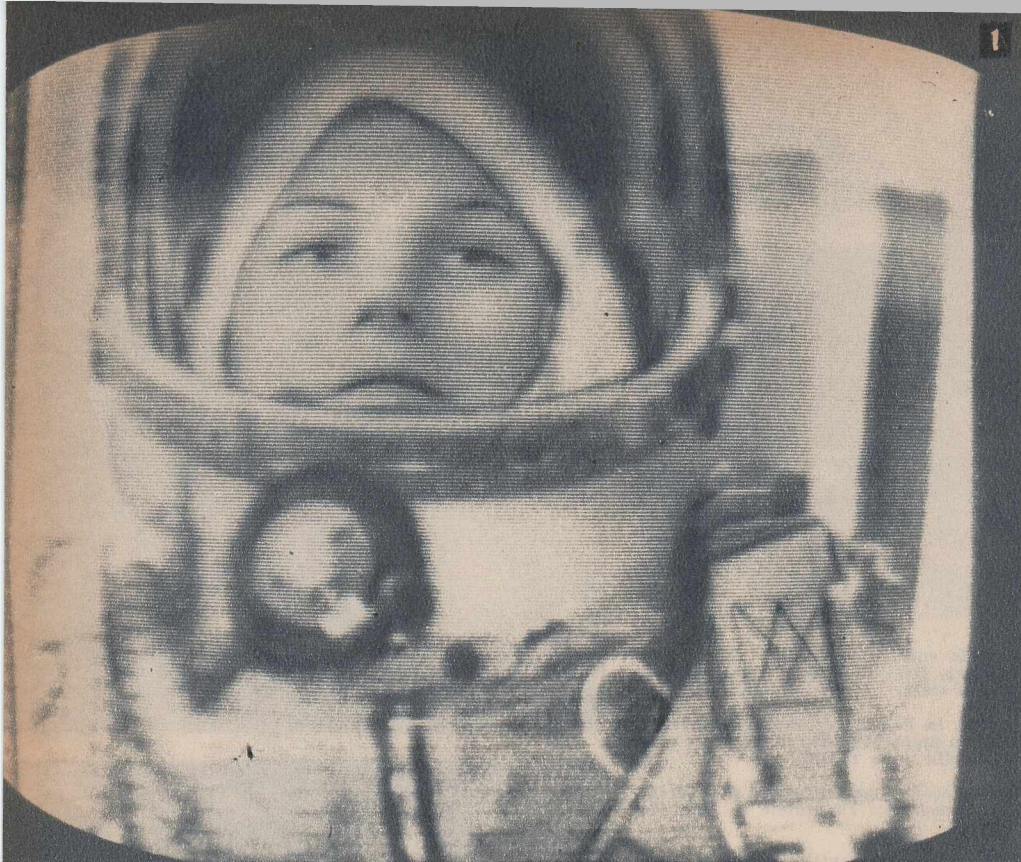
10 Un fenomen obișnuit în Occident îl constituie exodul dintr-o țară în alta a mii și mii de oameni ai muncii, în căutare de lucru. În fotografie: un grup de muncitori spanioli sosiți la Geneva (Elveția) au fost trimiși să lucreze ca mină de lucru ieftină în diferite ferme.

11 „Făceți-l să plătească pe marii capitaliști și bancheri”. Sub această lozincă au demonstrat numeroși oameni ai muncii din capitala Franței, protestând împotriva uriașelor sume cheltuite pentru așa-numita „forță de șoc” franceză și cerind ca povara impozitelor să fie suportată de marea finanță și nu de oamenii muncii.

12 În Statele Unite continuă demonstrațiile împotriva segregăției rasiale. În fotografie: un miting antirasist la Birmingham.

13 La 24 iunie protectoratul britanic Zanzibar va căpăta autonomie internă. În fotografie: iată cum arată o „școală” în Zanzibar, după îndelungata dominație colonială asupra țării.

O NOUĂ VICTORIE ÎN COSMOS

În ziua de 14 iunie 1963 în Uniunea Sovietică a fost plasată pe o orbită de satelit al Pământului nava cosmică „Vostok-5” pilotată de pilotul cosmonaut lt. col. Valeri Feodorovici Bikovski iar în ziua de 16 iunie a fost plasată pe o orbită de satelit Pământului nava cosmică „Vostok-6”, pilotată pentru prima oară în lume de o femeie — Valentina Vladimirovna Tereshkova. Ambele nave cosmice au aterizat cu succes, în ziua de 19 iunie 1963, potrivit programului dinainte stabilit. Aterizarea a avut loc la nord de orașul Karaganda.

1 O imagine transmisă din Cosmos. Valentina Tereshkova în cabina navei „Vostok-6”.

2 Valeri Bikovski, cosmonautul sovietic nr. 5.

3 Valeri și Valentina în Piața Roșie din Moscova cu câteva zile înainte de zbor.

4 În orele de pregătire în vederea zborurilor în Cosmos. Iuri Gagarin — primul cosmonaut din lume și Valentina Tereshkova — prima femeie cosmonaut din lume.

DIN ISTORIA CELOR DOI ANI DE ZBORURI COSMICE

● Racheta care la 12 aprilie 1961 a plasat pe orbită nava cosmică „Vostok-1”, pilotată de primul cosmonaut din lume, cetățeanul sovietic Iuri Gagarin, avea la lansare șase motoare cu o putere totală de 20.000.000 C.P., ceea ce echivalează cu puterea a circa zece hidrocentrale uriașe.

● Locul de unde, pentru prima dată în istorie, omul s-a avântat în spațiile extraterestre se numește Baikonur. Cosmodromul, situat în Siberia apuseană, în regiunea Baikonur are coordonatele 47 de grade latitudine nordică și 65 de grade longitudine estică.

● Al doilea cosmonaut al lumii, Gherman Titov, care a

înconjurat Pământul de 17 ori pe nava „Vostok-2”, a străbătut în 25 de ore și 18 minute peste 700.000 km, adică un drum cât de la Pământ la Lună și înapoi.

● Al treilea nume înscris în istoria zborurilor cosmice a fost cel al americanului John Glenn, iar al patrulea — al compatriotului său, Malcom Carpenter (ambii în 1962). Amândoi au efectuat doar câte trei rotații în jurul Pământului, adică aproximativ a șasea parte din numărul rotațiilor realizate în anul precedent de cosmonautul sovietic nr. 2.

● Navele „Vostok-3” și „Vostok-4”, care au înfăptuit primul zbor cosmic în grup (în anul

1962), pilotate de cosmonauții Andrian Nikolaev și Pavel Popovici, au aterizat practic în același timp.

● Al șaptelea cosmonaut, americanul Walter Schirra, a efectuat 6 rotații în jurul Pământului, cât Glenn și Carpenter la un loc, iar cel de-al optulea cosmonaut, maiorul american Leroy Gordon Cooper, a făcut 22 de rotații, aproape de două ori mai mult decât cei trei predecesori ai săi din S.U.A. la un loc.

● Încă la cel de-al treilea zbor cosmic sovietic (Andrian Nikolaev) s-au efectuat aproximativ de două ori mai multe rotații decât la toate cele patru zboruri cosmice americane calculate împreună. Actualmente, recordul de zbor cosmic aparține, pentru bărbați, lui Valeri Bikovski, care între 14 și 19 iunie 1963 a înfăptuit peste 81 de rotații, iar pentru femei,

fată, Valentinei Tereshkova, care între 16 și 19 iunie a înfăptuit peste 48 de rotații.

Bikovski singur a întrecut aproape de trei ori, iar Tereshkova aproape o dată și jumătate, numărul de rotații realizate de toți cei 4 cosmonauți americani la un loc.

● Cel mai vârstnic cosmonaut este John Glenn, iar cel mai tânăr (în momentul lansării) a fost Gherman Titov. Glenn s-a născut în 1921, Titov în 1935. Vârsta medie a celor șase cosmonauți sovietici este de 29 de ani, în vreme ce aceea a cosmonauților americani, de 34 de ani.

● Tehnica americană n-a soluționat încă problema aterizării fără șoc pe Pământ, motiv pentru care cosmonauții americani au fost nevoiți să se parașuteze în ocean.

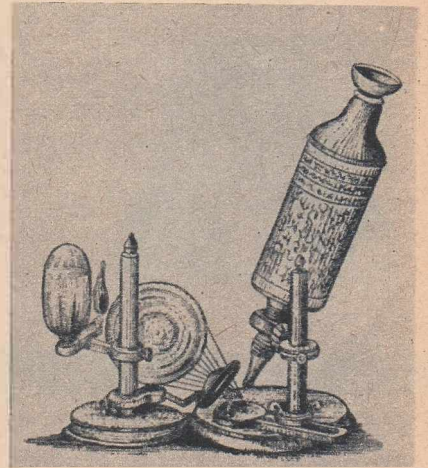
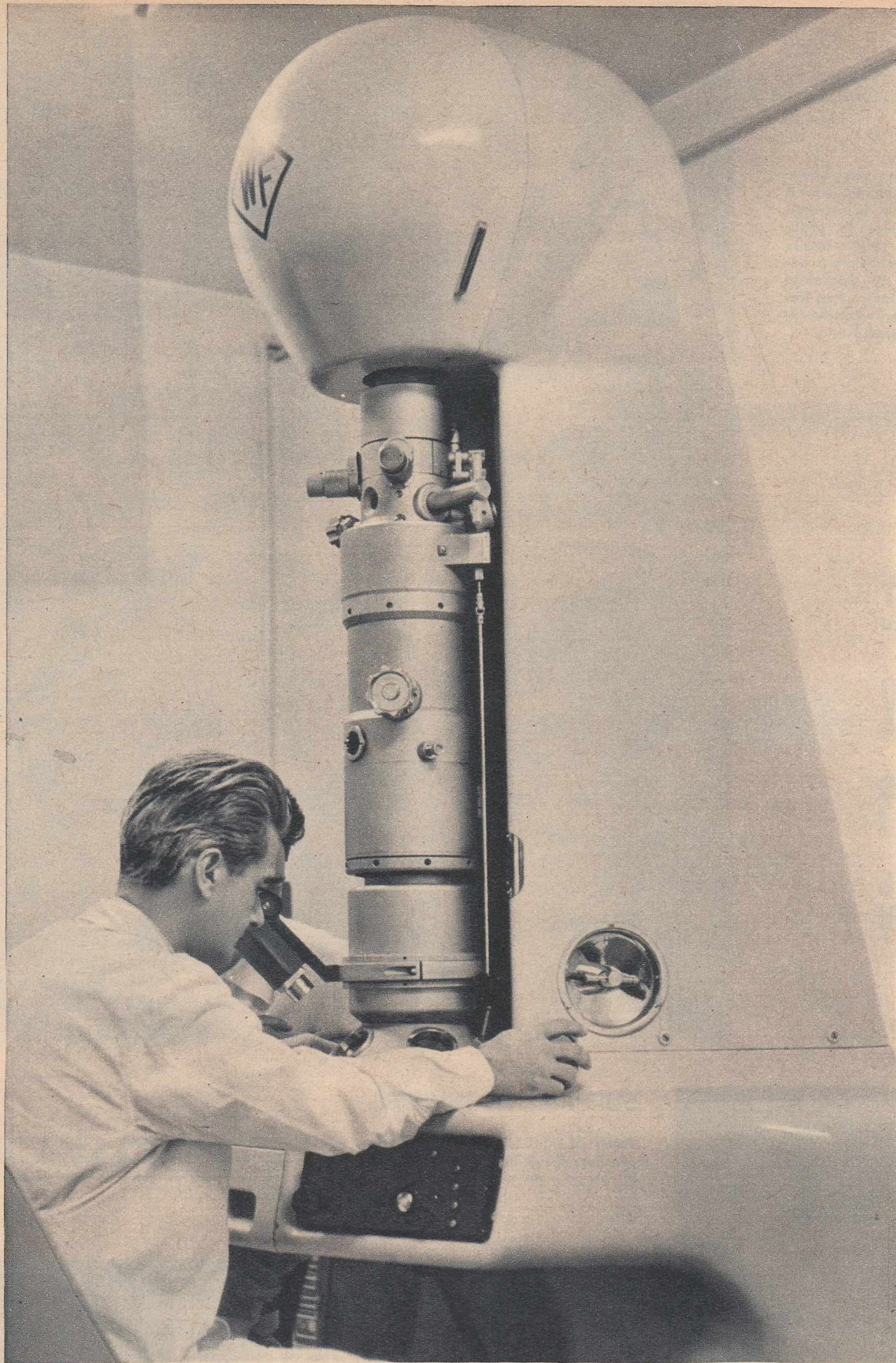
● Glenn și Schirra au flectat un flu și o fiică, Popovici

o fată, Bikovski un băiat (3 luni), iar Gagarin două fiice.

● „Kilometrăjul” celor doi cosmonauți sovietici a depășit cu mult cele șapte milioane kilometri care despart Pământul de planeta Icar, descoperită în 1949 și înregistrată sub numărul de ordine 1.566.

● Navele cosmice sovietice de cel puțin trei ori mai grele decât capsulele în care au zburat cosmonauții americani. Motoarele rachetelor cu care au zburat cosmonauții sovietici depășeau de asemenea de câteva ori puterea fiecărei rachete cu ajutorul căreia au luat startul navele americane S.U.A.

● Pe tabloul de bord al navei „Vostok-5” a fost montat un glob care se învârtete în jurul axei. Acest aparat de navigație mică a permis să se stabilească cu precizie regiunea de pe glob pământesc deasupra căreia se afla în momentul respectiv nava cosmică.

Microscopul lui Hooke.

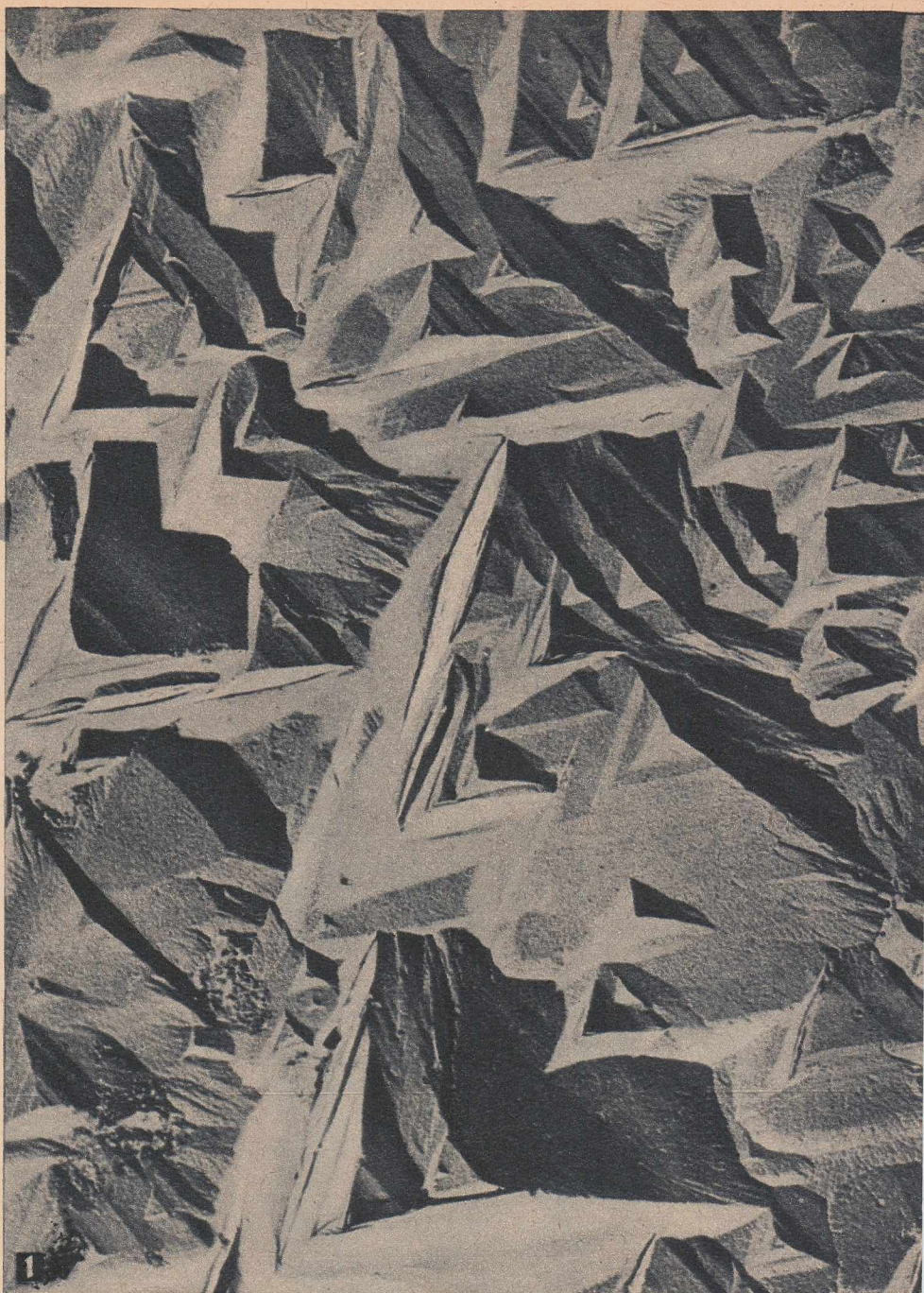
◀ Cu acest microscop electronic al Institutului de Inframicrobiologie al Academiei R. P. Romine se poate întreprinde o adevărată călătorie în lumea virusurilor: el mărește de 50.000 de ori.

EXCURSIE ÎN INVIZIBIL

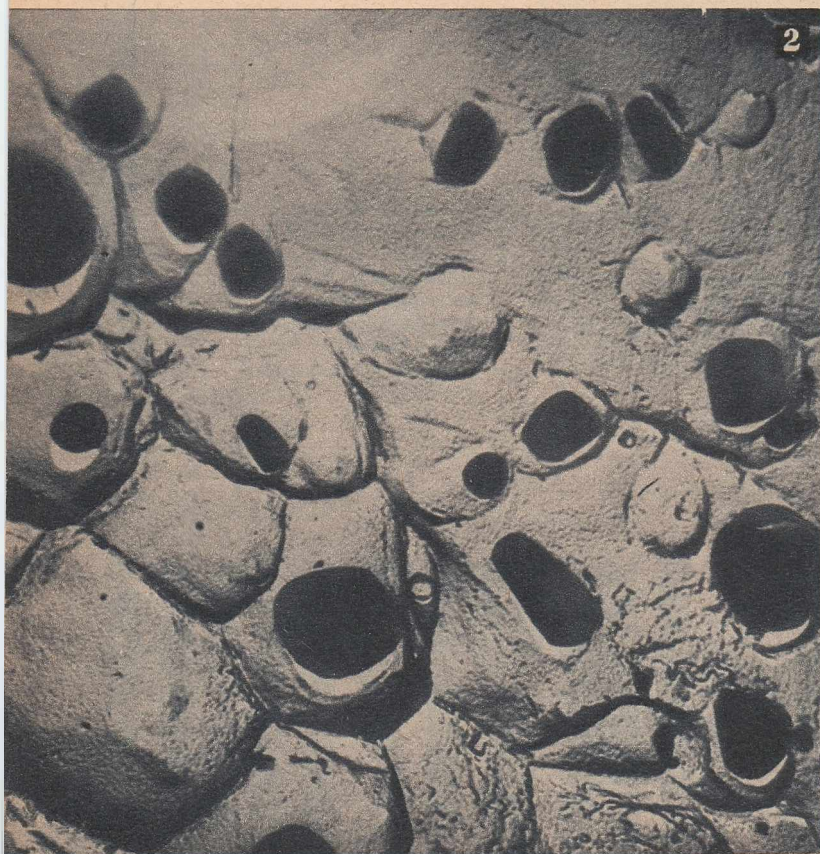

Anton van Leeuwenhoek, negustorul olandez de mărunțișuri care în orele libere șlefua lentile din sticlă fină, a pătruns cu aparatele sale, încă acum trei secole, în tainele infinitului mic.

- LA ÎNCEPUT A FOST „STICLA DE PURICI“
- O DESCOPERIRE CU PATERNITATE MULTIPLĂ
- CUM A FOST STRĂPUNS „ZIDUL“ LUMINII
- O MĂRIRE DE PESTE DOUĂ MILIOANE DE ORI

1

2

SURPRIZE ÎN INVIZIBIL

Puteți să aflați „identitatea” reală a acestor fotografii? Eventual, arătați-le și prietenilor. Dacă nu reușiți căutați la pag. 8. ① Munți sfîncoși. ② Scolci, cochilii. ③ Șarpe... pe o coadă de cal. ④ Cactuși. ⑤ O rîmă de care e bine să nu vă apropiați prea mult.

3

E

xcursia noastră în invizibil începe în orașul olandez Middelburg, renumit din cele mai vechi timpuri pentru talentații săi meșteri de ochelari. Acolo trăia, pe la sfârșitul secolului al XVI-lea, meșterul Zacharias Jansen, care șlefua cu multă răbdare sticle pentru ochelari. Cei doi băieți ai săi se jucau cu plăcere cu așa-numita „sticlă de purici”, examinând cu ajutorul lentilelor măritoare tot ce le cădea în mână.

Într-o zi, băiatul cel mare, Hans, găsind în atelier un tub de aramă, îi fixă la capete câte o sticlă de ochelari. Apoi, privind cu ajutorul acestui tub o filă de carte, a rămas surprins de proporțiile enorme pe care le căpătau literele: punctele păreau gândaci uriași, iar virgulele — niște viermi lungi și groși.

Zacharias Jansen, aflând despre această descoperire, și-a lăsat deoparte toate treburile și s-a apucat să construiască un dispozitiv cu un tub mai lung, folosind aceleași lentile.

Așa s-a făurit, în anul 1590, primul microscop. Lentilele erau introduse într-un tub lung de 2 m, cu un diametru de 2 cm, care se sprijinea pe un frumos suport de bronz, cu trei delfini. Creatorii săi, Zacharias și Hans Jansen, îl socoteau ca o „minune” care le deschidea o fereastră spre necunoscut.

Dispozitivul acesta este „strămoșul” tuturor microscopelor optice din zilele noastre. Dar, așa cum s-a întîmplat cu multe descoperiri și microscopul a mai fost... inventat de câteva ori.

LEEUEWENHOEK DESCOPERĂ O „MENAJERIE” ÎNTR-UN STROP DE APĂ

Microscopul a fost descoperit a doua oară chiar în propria sa patrie, în orașul olandez Delft. Pe la sfârșitul secolului al XVII-lea locuia acolo Anthon van Leeuwenhoek, un ciudat negustor de mărunțișuri care, și el, șlefua în orele libere lentile din sticlă fină. El dedica zilnic acestei pasiuni multe clipe de răgaz, montînd lentilele câte două sau câte trei în dispozitive metalice diferite. Construindu-și singur toate piesele aparatelor, el a montat 247 de microscop. Unul dintre acestea ajunsese să mărească de 270 de ori, fiind depășit doar de aparatele similare din secolul al XIX-lea.

Leeuwenhoek a pătruns cu microscopul său, pentru prima oară, în lumea vie invizibilă. Într-o picătură de apă murdară el a văzut o întregă „menajerie”: monștri păroși, de forma unor globule cu mustăcioare, „floricel” care semănau cu niște copaci, animale fiorioase mișcîndu-și în continuu coada...

Amatorul-autodidact a comunicat Societății științifice regale din Londra uimitoarea sa descoperire. Dar nimeni nu voia să dea crezare comunicării lui, cuprinsă într-o epistolă lungă, plină de digresiuni naive și intitulată: „Dare de seamă despre unele cercetări

făcute de Mr. Leeuwenhoek cu ajutorul unui microscop inventat de el, despre murdăria care se găsește pe piele, pe carne etc., despre ghimpele unei albine etc.”

Dar Leeuwenhoek a perseverat, consacra-ndu-și cea mai mare parte din lungă sa viață (a trăit 91 de ani) microscopului. El a fost primul om care a observat ființe ce nu pot fi cercetate cu ochiul liber — microbi și infuzorii — și tot Leeuwenhoek văzu cel dintîi globule roșii, spermatozoizi, diverse țesuturi organice, pe care le-a descris și le-a desenat cu multă precizie.

„DIVERTISMENT PENTRU SUFLET ȘI OCHI LA MICROSCOP”

Englezul Robert Hooke, un savant preocupat de probleme foarte variate de fizică, astronomie, geologie și biologie, a construit mai tîrziu un microscop mai perfecționat, dotat cu un sistem propriu de iluminare. În 1665 apare lucrarea sa „Micrographia”, cuprinzînd 246 de pagini text și 38 de planșe mari în care, în afară de descrierea microscopului și de numeroase probleme de astronomie sau fizică, erau reproduse obiectele observate de Hooke la microscopul său. Dintre numeroasele descoperiri făcute de el cu ajutorul microscopului, una este fără îndoială de o importanță istorică. Descriind structura celulară a unor plante, savantul a văzut la plută și la alte fragmente vegetale moarte spații pe care le denumește celule, după asemănarea structurilor celulare cu fagurele. (În latină „cellula” desemna cavitățile hexagonale ale fagurilor.)

O sută de ani mai tîrziu, microscopul a fost înzestrat cu o oglindă care concentra razele luminoase asupra obiectului, așezat pe un suport special. Tubul nu mai era atît de lung ca cel al primelor aparate, ci măsoara numai 20 de centimetri. Astfel arăta de pildă, microscopul întrebunțat de savantul francez Buffon în preajma anului 1758.

Paralel cu perfecționările aduse microscopului, se desfășoară și activitatea amatorilor de „excursii în invizibil”. Dintre aceștia, Ledermüller publică în 1778 și o lucrare: „Divertisment pentru suflet și ochi la microscop”, care cuprinde 150 de gravuri din „lumea nevăzutului”, executate după desenele autorului de către Winterschmidt, gravor, negustor de obiecte de artă și editor muzical din Nürnberg.

Fabricarea industrială a microscopului începe însă abia în secolul al XIX-lea, după ce Karl Zeiss, un laborant la facultatea de fizică din Jena, construiește împreună cu profesorul Ernst Abbe primul microscop „perfect”.

Și astfel microscopul optic a devenit „un aparat bazat pe un sistem de lentile, care dă o imagine răsturnată și mult mărită, virtuală sau reală a obiectelor”. O definiție destul de complicată, pe care nici măcar n-a

bănuit-o micul Hans Jansen, care a dat tatălui său ideea primului microscop.

UN HIBRID ELECTRONIC...

Microscopul optic permit în general măriri pînă la 2.000-3.000 de ori. Puterea lor de mărire se oprește însă aici: a fost imposibil de a trece dincolo de acest „zid”, dificultatea cea mai mare fiind aceea de a percepe două puncte prea apropiate.

Cînd se află în imediată vecinătate două puncte dintr-un obiect luminat se confundă, formînd o imagine unică. Un fenomen analog se produce cînd într-un vas de apă transparent așezăm, la distanță foarte mică, două bastoane. Pentru a le vedea separate între ele trebuie să existe o anumită depărtare.

Lumina vizibilă are o anumită lungime de undă, de ordinul a 1/2.000 milimetru. De aceea nici un microscop optic nu poate permite distingerea, separarea a două puncte situate la o distanță mai mică decît această cifră. Se pot obține imagini mai mari, dar ele nu vor evidenția amănuntele și tocmai aceste detalii îl interesează pe cercetător.

Pentru a amplifica „puterea de separație” a microscopului, fizicienii s-au gîndit să utilizeze razele ultraviolete, a căror lungime de undă este mai mică decît a luminii obișnuite. În 1929, Barnard a construit la Londra un microscop cu astfel de raze. Dar, din motivul amintit, și aceste radiații oferă un domeniu de investigație limitat.

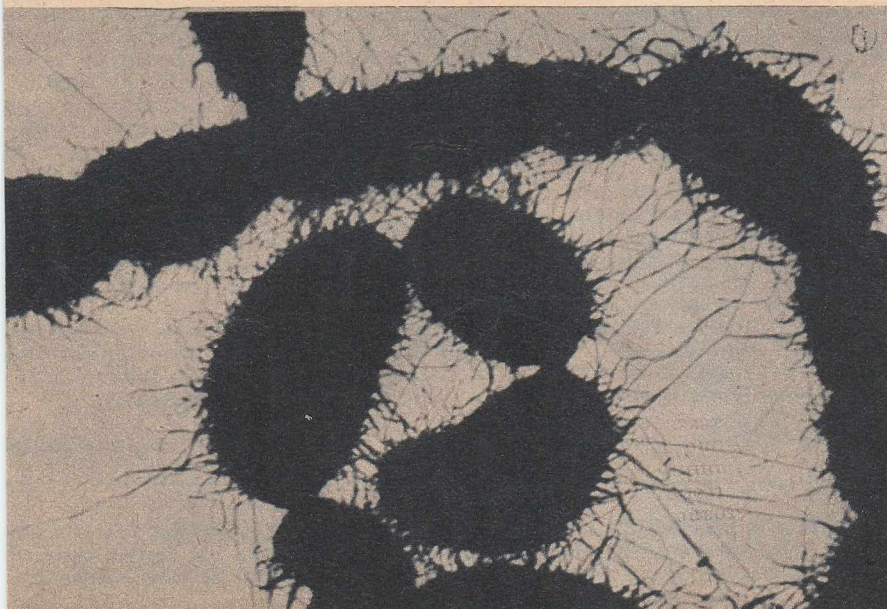
Cercetările științifice au impus crearea unor microscopie tot mai puternice, cu ajutorul cărora să se poată pătrunde mai adînc în lumea infinitului mic, în tainele materiei. În acest scop fizicianul francez Louis de Broglie a sugerat ideea (care a și fost pusă în practică) de a se înlocui fasciculul de lumină, format din fotoni, printr-un fascicul de electroni, proiectat pe obiectul examinat. Aceasta a dus la reducerea considerabilă (de aproximativ 100.000 de ori) a lungimii de undă a radiației de iluminare.

Microscopul electronic actual, bazat pe acest principiu, folosește în locul luminii obișnuite un fascicul de electroni, iar în locul lentilelor optice lentile electrostatice sau magnetice, care focalizează „razele” de electroni. Electronii fiind invizibili pentru ochi, imaginea pe care o formează în microscop trebuie transformată în imagine luminoasă. Pentru aceasta, se interpune în drumul lor un ecran fluorescent care se luminează sub acțiunea electronilor, iar imaginea obținută poate fi înregistrată pe clișee fotografice.

Microscopul electronic, permițînd cercetarea la măriri apreciabile (150.000-300.000 ori) și obținerea unei distanțe separatoare foarte mici, este mereu perfecționat și „încrușat” cu ultimele progrese tehnice. Un astfel de „hibrid”, între un aparat Roentgen, televizor și microscop electronic, face

Dr. E. ROMAN

(Continuare în pag. 8)

posibilă studierea sub ecran a diferitelor organe și țesuturi pe o perioadă mai lungă de timp, de exemplu, în cursul unei operații. Același aparat poate fi folosit pentru observații asupra creșterii cristalelor și pentru alte multe investigații.

OPERAȚIE LA... MICROSCOP

Deși microscopul electronic este astăzi cel mai răspândit instrument de cercetare, au fost create și alte tipuri — așa-numitele microscopice ionice — care prezintă numeroase avantaje. Încă din 1952 cercetătorii francezi Magnan și Chanson au înlocuit electronii cu particule elementare de 1840 ori mai grele decât electronii: protonii. Aceștia, după cum se știe, sînt nucleele atomilor de hidrogen și lungimea lor de undă este de 40 de ori mai scurtă decît a electronilor, asigurîndu-se astfel o mărire de peste 600.000 ori.

în dreptul ochilor un microscop special, grație căruia poate lucra cu o mîgălă ce depășește cu mult pe cea a unui ceasornicar sau a unui sculptor de miniaturi în sîdef de pildă.

Un alt domeniu în care utilizarea microscopului optic s-a dovedit de un real folos este chimia, în tehnica ultramicrochimiei mai ales, unde se lucrează cu cantități de substanțe chimice extrem de mici.

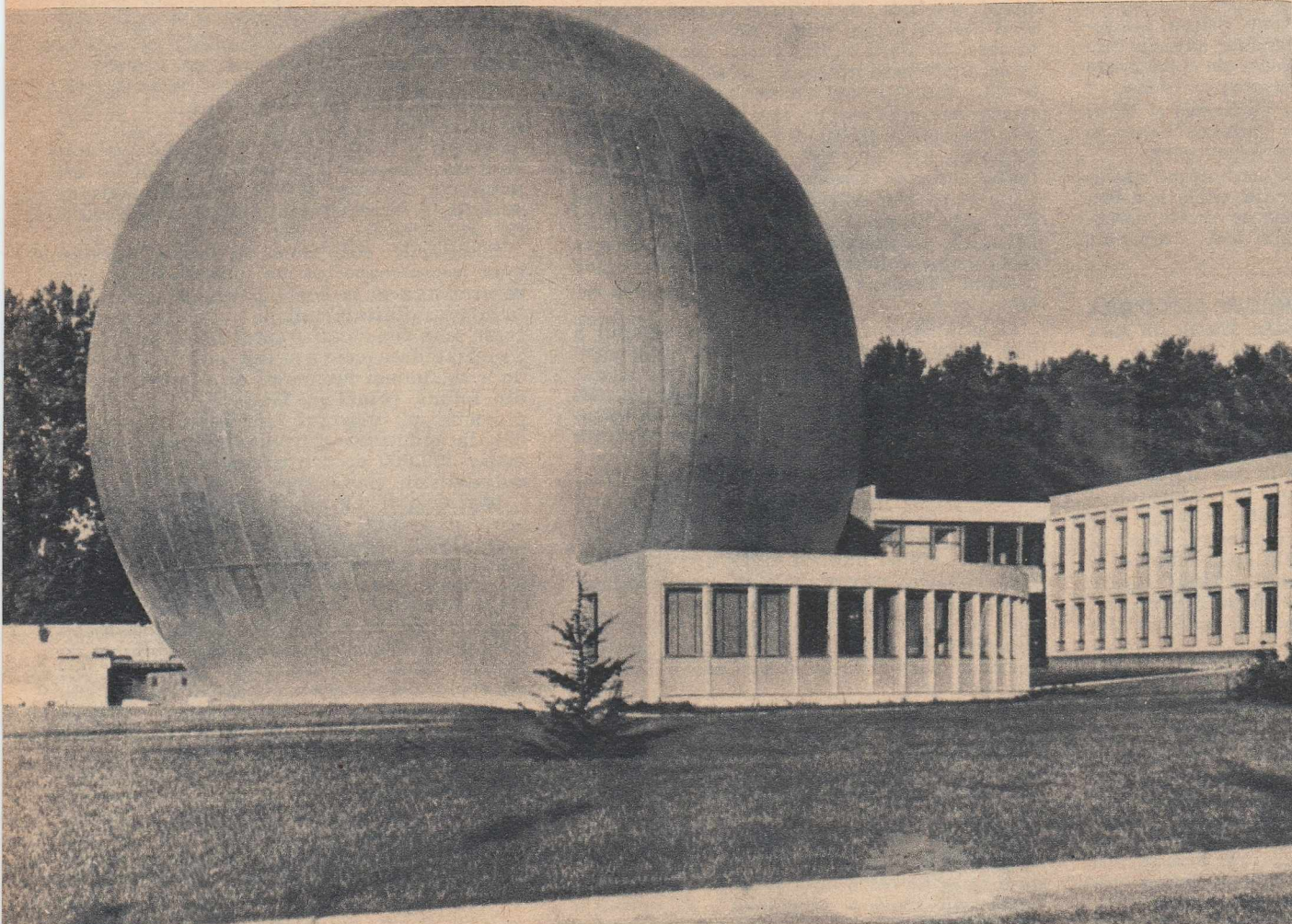
ATOMUL FOTOGRAFIAT

În industria metalurgică, microscopul optic cedează tot mai mult locul celui electronic.

O bucată de metal, o monedă, un ac de cusut, o țevă metalică privitye cu ochiul liber par să fie constituite dintr-o masă uniformă. La microscop se constată însă că, în multe cazuri, aliajele nu sînt formate dintr-o masă uniformă, ci dintr-un amestec mai mult

Picături de rouă pe o monedă de cinci bani? Nu: lentilele frontale pentru obiectivul microscopului de laborator ML-3, fabricat în serie de „Industria Optică Română”

Balonul gigantic este de fapt clădirea care adăpostește microscopul electronic de 1.500.000 volți de la Toulouse.

Există astăzi și microscopice ionice funcționînd (pe baza aceluiași principiu) cu deutroni, particule alfa etc. și care măresc de peste 2.000.000 de ori!

Să nu rămînem însă cu impresia că microscopul optic clasic a fost în întregime „detronat”: el mai aduce numeroase servicii. Multe din analizele medicale curente (hemograma, analiza sputei, a secrețiilor biologice etc.) se realizează tot cu ajutorul microscopului optic.

„Industria Optică Română” (I.O.R.) pune la dispoziția laboratoarelor microscopice de mare precizie. Pentru a ilustra finețea lucrărilor care se execută acie suficient să amintim că una din lentilele microscopului biologic (care mărește de 1.350 de ori) e atît de „grea” încît 400 de bucăți cîntăresc un gram. Unul din ultimele aparate realizate de această întreprindere este un microscop prevăzut cu un dispozitiv de filmare automată.

Microscopul optic are și alte întrebunătăiri medicale, poate mai puțin cunoscute. Executarea unor operații chirurgicale, cum sînt cele pentru redarea auzului unor bolnavi atinși de otoscleroză, ar fi de neconceput fără ajutorul unui microscop portativ. Bisturiile și instrumentele cu care lucrează chirurghii în aceste cazuri sînt miniaturale, de mărimea unor ace fine. De aceea medicul are fixat

sau mai puțin complex, cu granulații diferite.

Structura metalelor, mai bine zis a aliajelor, interesează în mod special pe metalurgist. Există microscopice electronice cu care se studiază modul cum „ia naștere” corpul solid cu structură cristalină din atomii constitutivi. Cu microscopice electronice pentru temperaturi înalte se pot stabili temperaturile de topire ale metalelor sau studia procesele de cristalizare.

Astăzi, în marile uzine de lămpi electronice se folosește de asemenea în mod curent microscopul electronic, pentru controlul filamentelor și al altor suprafețe emițătoare.

Pentru viitor se prevăd aplicații și mai interesante ale noilor tipuri de microscopice deoarece în ultimii ani, după cum am arătat, s-au realizat performanțe extraordinare în puterea lor de separație. S-a reușit să se construiască aparate care dau posibilitatea să se distingă două puncte așezate la distanțe ce nu întrec diametrul atomului! Cu un astfel

de dispozitiv au putut fi „fotografiați” atomii de pe suprafața unui metal.

La noi în țară există mai multe microscopice electronice, cel mai vechi fiind acela de la Institutul de fizică atomică al Academiei R. P. Romîne. La Institutul de inframicrobiologie al Academiei R. P. Romîne, cu ajutorul microscopului electronic, s-au efectuat numeroase studii, cu ecouri internaționale, asupra virusurilor. La Institutul „Dr. I. Cantacuzino” cercetătorii au putut observa pînă și fracțiuni dintr-o bacterie. Oricît de mici sînt, aceste microorganisme au putut fi secționare, cu un aparat special denumit microtom, în „felii” extrem de subțiri, pentru a se cunoaște structura lor intimă.

Am ajuns astfel la capătul scurtei noastre excursii în invizibil. Explorarea infinitului mic continuă cu tot mai mare intensitate...

Ce surprize ne rezervă viitorul?

Dr. E. ROMAN

EXPLICAȚIILE FOTOGRAFIILOR DE PE PAG. 6-7: 1) Cristal de bismut. 2) Oțel inoxidabil cu precipitații de carbură de crom. 3) Spirocheta, agentul patogen al multor boli contagioase. 4) Sporți clupercii microscopice streptomyces, „producătoare” streptomycină și a altor antibiotice. 5) Virusul gripei absorbit de o globulă roșie.

NU NUMAI COMERT!

Intră într-un magazin de mobilă și, stimulat de sugestia oferită de o anume piesă, cetățeanul se simte pe dată ispitit să se transforme în propriul său arhitect decorator să-și schițeze în minte un interior cât mai agreabil. Numai că, fiind și cele mai multe ori înarmat doar cu bunăvoință și cu amintirea a ceea ce „am văzut la...”, împăratul încearcă nevoia unei intervenții în afară: a unui sfat competent și a unei demonstrații practice. Iar primul în măsură să le dea este însuși magazinul de specialitate și, se înțelege, personalul său precis calificat. Câteva mari magazine bucureștene — „Căminul” din Piața Amzei, „Confortul” de pe șoseaua tefan cel Mare, „Mobila” din Piața Palatului

*) Se cuvine să notăm aici progresele vizibile înregistrate în domeniile respective de către industria noastră. Ovariele ce pot fi găsite acum în magazine sînt — cele mai multe — realizate cu un gust excelent, într-o cromatică discretă și bine armonizată, cu desene economice distribuite și colorate pe fața monocromă a covorului, într-o varietate cu totul multumitoare. Desenele încercate încalcite, acele așa-zise imitații după covoarele persiane,

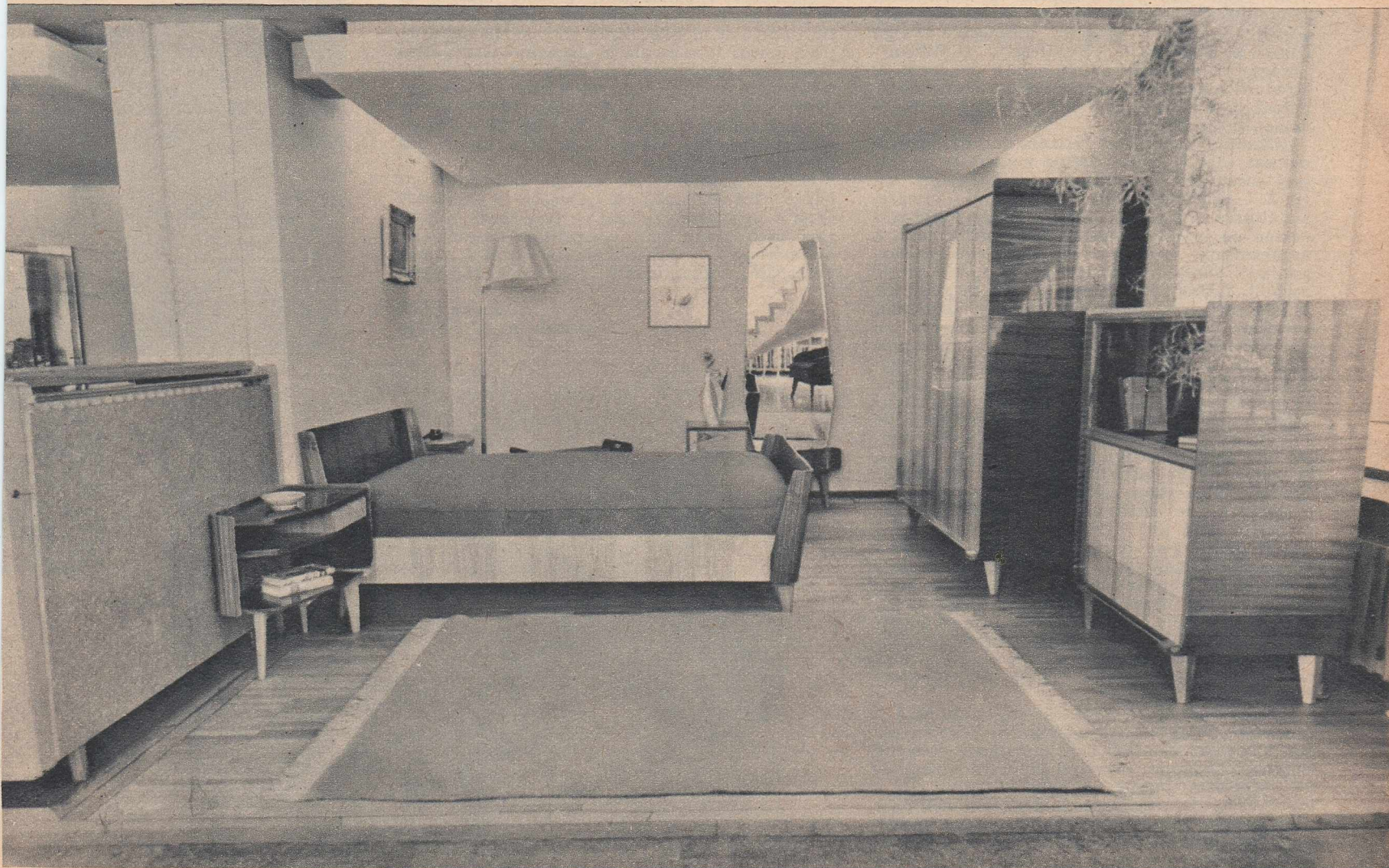
(și nu numai ele) — își propun să ofere tot ceea ce confortul unui cămin îi poate oferi unui locatar. Tot, sau aproape tot, de la covor și perdea pînă la mobilierul necesar unei camere de zi sau unei bucătării.*) Și să argumenteze totodată cum trebuie utilizate acestea, pentru ca, dotînd un apartament, să creeze un cadru nu numai confortabil, ci și de bun gust. Reușesc oare?

MAGAZIN SAU MAGAZIE?

Ați remarcat în Piața Unirii (mai precis: str. 30 Decembrie nr. 52) o firmă ce anunță, la etajul I, un magazin „Mobila”? Voiți discretă și modestă, e singurul semn ce indică existența acestui magazin, prin ale cărui mari feres-

au început să dispară. Stofa de mobilă — atît de deficitară calitativ pînă nu demult, există etalată acum în contexturi și desene multiple, făcînd cu adevărat dificilă alegerea. Au apărut perdele frumoase, covoare din P.C.V., pînzeturile pentru huse sînt — pentru cumpărători — literalmente imposibil de inventariat. Păcat însă că în aceste magazine nu pot fi găsite o lampă, un bibelou sau un tablou (bun!) de cumpărat!

Simplitatea este întotdeauna aliatul cel mai de preț al bunului gust.

tre nu se zărește nimic din ce se află înăuntru. Lucru laudabil: pentru că ceea ce se află în marele spațiu de care dispune magazinul nu ar trebui de loc văzut. Intrând pe ușă, am fost o clipă derutați și am întrebat cu sinceră nedumerire dacă ne aflăm într-un magazin sau o magazie de mobilă... Întrebare firească: ne întâmpinase o desfășurare amorfă de volume, în care se găseau claie peste grămadă paturi, și scaune, și dulapuri de bucătărie, și fotolii, amestecate, înghesuite, suprapuse, unele din ele încă ambalate pe jumătate, printre care cumpărătorul trebuia să se strecoare cu abilitate și să dovedească un simț deosebit al deducției: „ceea ce se află aici, în spatele dulapului peste care s-au urcat două scaune, este fotoliu sau o masă de televizor?”

— N-am timp de expoziție, tovarășe. Eu vind. Vind multe garnituri pe zi. Pentru ce să le mai aranjez elegant, când peste câteva ore le vind? Omul știe ce-i trebuie, se descurcă el, chiar dacă nu le vede prea frumos expuse. Și aici nici nu avem clienți prea pretențioși; sîntem doar în vecinătatea unei piețe!

Cam așa ni s-a răspuns. Prost răspuns. Prost fel de a face comerț. Și mai prost fel de a înțelege menirea educativă a unei unități comerciale de acest gen. Tocmai aici, într-un magazin foarte solicitat de cumpărători diferiți ca gusturi era necesară o amenajare sobră și bine gândită.

Am început cu acest exemplu dezolant, tocmai pentru a-l putea apoi elimina total din discuția asupra esteticii magazinelor. Trebuia totuși semnalat: poate că nu e chiar singurul...

CE NE SUGERAȚI PENTRU CĂMINUL NOSTRU?

Distanța de la „Mobila” din Piața Unirii la magazinele „Căminul”, „Confortul” sau Întreprinderea „Mobila” (Piața Palatului) nu se parcurge doar cu prețul unui bilet de autobuz, ci presupune călătoria din domeniul nepăsării (sau nepriceperii) în cel al bunelor intenții valorificate (în parte!).

E clar: există în amenajarea acestor magazine un efort de gândire — nu numai comercială, dar și artistică. Micile camere schițate în boxele magazinelor recomandă cumpărătorilor diferite garnituri (unele — cum sînt camerele de zi „Gh. Doja” sau „Pal complex” și dormitorul „Lignostrat” — foarte izbutite; altele însă, din păcate, învechite, greoaie, întunecate — vezi camerele combinate „București”, „Căliman”, „Mugur”); totodată, aceste schițe de decor se străduie să dea câteva sugestii de aranjare intimă, agreabilă și utilă în care o familie să-și petreacă comod orele libere.

„Căminul” a încercat formula cea mai spectaculoasă, dar — după părerea noastră — nu cea mai eficientă. În mijlocul magazinului s-a creat — prin dispunerea unor panouri — impresia citorva încăperi în care s-a urmărit însă mai curînd un joc al volumelor și culorilor decît o argumentare serioasă a felului cum trebuie aranjată, acasă la cumpărător, cutare sau cutare mobilă. Amestecînd între ele diverse piese ale unor garnituri de colorit și stil diferit, negîndînd suficient armonia coloristică a tapiseriei cu cea a covoarelor, cocoșînd jucării (e drept nos-time, dar care nu se găsesc de cumpărat în magazin) pe un stativ de flori, fixînd în centru greoaia și desueta garnitură „București”, etalatorul acestei unități nu reușește să sfătuiască de bine cumpărătorul, ci să-l zăpăcească oarecum. De astă dată, decorul a devenit un scop în sine; și pentru că nici criteriul comercial nu trebuie ignorat, să arătăm că această modalitate de decorare a unui magazin îl servește prost. Pe culoarele largi ale „Căminului”, aproape total neamenajate, s-ar putea organiza un concurs de trotinete; cele șase vitrine găzduiesc doar cîte un covor (cînd ar putea foarte bine să expună piese mici de mobilier aranjate cu gust). În schimb, scaunele, canapelele, fotoliile se îngrămădesc în fundul magazinului, instalate unul lîngă altul fără vreun discernămint sau sînt depozitate temporar într-un gang din apropiata vecinătate.

Cu mai mult spirit gospodăresc, cu decență și sobrietate, etalatorul magazinului „Confortul” și-a amenajat cuminte cele șase boxe, folosînd cu gust covoarele, asortînd coloristic textilele din interioare, punînd ici-colo pe perete cîte o reproducere de artă plastică. Dar e de neînțeles cum, la atîta cumpărare în gust, s-au putut strecura nenumăratele șervețele brodate aruncate fără zgîrcenie pe toate toaletele expuse, sub

fiecare perie de păr, ruj, sticlută de colonie etc., etc. Sînt apoi foarte supărătoare demodatele fețe de masă groase, întunecate la colorit și cu desene complicate, mai mult un fel de cuverturi, cu care au fost acoperite fără excepție toate mesele expuse în boxe și care sînt nepotrivite mobilierului actual, necesităților actuale.

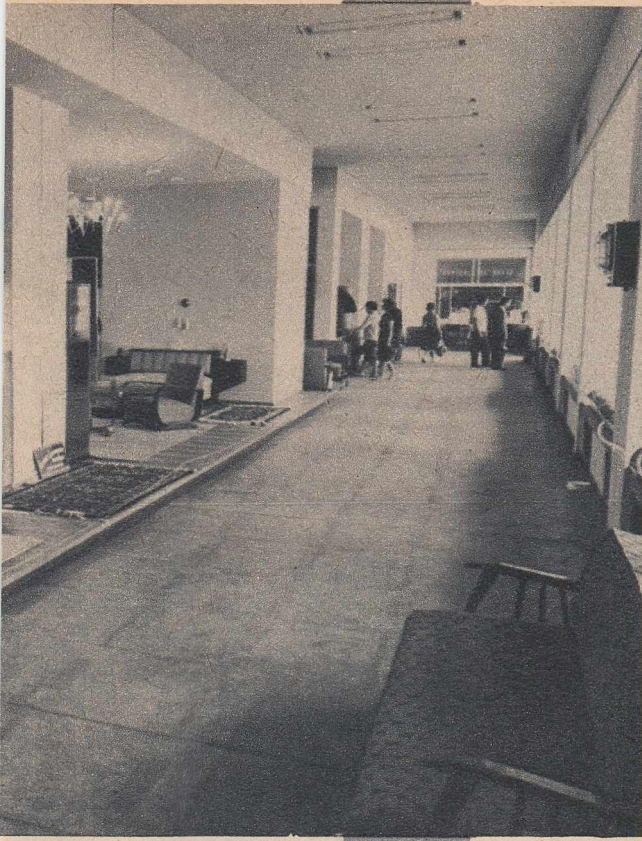
...Cîndva (nu prea de mult) Întreprinderea „Mobila” din Piața Palatului (aparținînd Ministerului Economiei Forestiere) ne-a încîntat prin înfățișarea sa îngrijită, elegantă. La recenta noastră vizită, ne-a dezamăgit: micile încăperi din boxe arată oboseite, florile din mătase roz (să înțelegem că specialiștii magazinului recomandă asemenea ornamente de un gust îndoielnic?) s-au ofilit și ele, suportînd cu seamnare vecinătatea unor pene de pămînt(?!), tablourile de pe pereți sînt proaste, bibelourile desuete. Și, în general, magazinul prezintă mobilier învechit, grii, de culoare închisă, o suită nesfîrșită de dormitoare sau camere studio, rezolvate plictisitor și demodat, neaducînd aproape nici un model nou...

De fiecare dată cînd, în consfătuiri sau în articole din presă, se recomandă insistent promovarea mobilierului de factură mai nouă, modernă, reprezentanții comerțului replicau hotărît că acesta nu intră în gusturile cumpărătorilor, că nu este cerut. Dar cum ar putea fi solicitat cînd el nu este prezentat în magazine, cînd nu este recomandat cum se cuvine publicului, cînd personalul magazinelor nu desfășoară cu atenție și competență munca de educare a cumpărătorilor? Un magazin de anvergura „Mobilei” (Piața Palatului), un magazin de prezentare a produselor ministerului de resort se cuvine a fi efectiv o școală a bunului gust, care să demonstreze convingător avantajele noilor modele de mobile, se cuvine a avea un corp de decoratori specializați și de consilieri ai publicului. În acest sens, începutul făcut la Întreprinderea „Mobila” cu acele dimineți de luni cînd un arhitect de specialitate stă la dispoziția clienților pentru consultații tehnice, schițîndu-le diferite soluții de amenajare și decorare a interioarelor, ni se pare promițător. O altă inițiativă a direcției magazinului ce merită a fi subliniată e aceea de a asigura transportarea și instalarea mobilei acasă la cumpărător de către personalul calificat al magazinului, cu mijloace de transport adecvate. Aplicată deocamdată experimental, această măsură ni se pare foarte binevenită. De altfel, problema transportului mobilei direct din marile depozite (fără a mai face escală în magazine, transportul însemnînd întotdeauna un oarecare risc pentru securitatea mobilierului) ar trebui să fie studiată. Cetățenii și-ar putea alege piesele dorite din magazinele amenajate în chip de expoziții permanente, iar livrarea s-ar face direct din depozit la domiciliu.

O.C.L. „Mobila”, de curînd înființată, ar putea fără îndoială să găsească o rezolvare acestor probleme. Folosul ar fi general. Și s-ar crea astfel mai mari posibilități magazinelor de resort de a-și alcătui o ținută îngrijită, mereu proaspătă, contaminantă prin bunul său gust.

Sanda FAUR
Fotografiile de S. STEINER

reca mult spațiu nefolosit
„Căminul” — Nu credeți!

Magazin sau magazie?
Greu de identificat...
Firma de afară ne anun-
șase totuși că ne aflăm
la unitatea comercială
„Mobila”...

Stinga: Un sfat prost dat
de magazinul „Confortul”
cumpărătorilor săi: cu-
verturi pe masă, covorașe
pe perete, bibelouri pe
toaletă...

muzica

CE MUZICĂ UȘOARĂ IUBIM?

Un cititor din Piatra-Neamț, doritor a-și alcătui o fonotecă bogată de muzică ușoară, ne solicită un îndreptar estetic care să-i permită a deosebi valoarea autentică de cea falsă. Trebuie să mărturisesc că sint sceptic în ce privește eficacitatea unui asemenea îndreptar. S-ar putea, desigur, face multă teorie pe marginea calităților necesare unei bune muzici ușoare — inspirație, originalitate, noblețe, gust sau a caracteristicii unei proaste muzici ușoare — trivialitate, banalitate, platitudine. Acestea sint însă lucruri arhicunoscute; înfinit mai importantă decât precizia pentru muzica ușoară de calitate este deprinderea de a distinge auditiv, cum spune cititorul nostru, „o piesă valoroasă de o contrafacere”, deprindere pe care nu (i-o dă decât o îndelungată experiență a ascultării unor cit mai diverse stiluri. De aici, o primă sugestie: ascultați cit mai mult și înregistrați cit mai puțin. Cu alte cuvinte, opriți-vă asupra acelei muzici spre care vă îndeamnă exigența formată și consolidată prin studierea comparativă a stilurilor.

Nu tot ceea ce ni se pare la prima audiere atrăgător și antrenant este obiectiv valoros. Și invers, este pe deplin posibil ca o valoare remarcabilă să nu ne cucerească dintr-o dată. Nu demult s-a ținut la Casa studenților din București o conferință despre jaz, însoțită de exemplificări mu-

zicale. Conferința era programată în cadrul unei lungi serii de expuneri pe teme din istoria muzicii universale. S-a văzut atunci că muzica de jaz nu este cum mulți se așteptau o muzică a dezlănțuirilor ritmice, a stridențelor. S-a ascultat o muzică pe care unii s-au grăbit s-o eticheteze ca monotonă și abstractă. Această muzică monotonă și abstractă era însă jazul autentic, cel reprezentat de personalități ca Duke Ellington sau Stan Kenton, de formații ca New-Orleans sau Modern Jazz Quartet. Ceea ce unii luaseră pînă atunci drept jaz era de fapt muzică facilă și comercială din păcate destul de răspîndită. Adevăratul jaz este o muzică interiorizată și intelectuală. Ea solicită nu atât picioarele, cît sensibilitatea artistică a celui ce ascultă. Acesta este de altfel un semn al oricărei muzici ușoare de calitate: ea se cere ascultată pentru sine însăși, pentru valoarea ei intrinsecă, iar nu ca fundal mișcării dansante. Nu vreau cituși de puțin să insinuez că muzica de dans este apriori inferioară; o muzică ușoară de calitate trebuie să poată fi ascultată cu interes artistic chiar și atunci cînd audierea ei nu este legată de un cadru dansant.

Mi se pare fals a opune muzica ușoară așa-zisei muzici grele. Cei care au putut asculta recent pe Jacqueline François și-au dat seama că melodiile interpretate de ea sint

intim înrudite cu muzica vocală de cameră (ceea ce, desigur, nu i-a prea entuziasmat pe iubitorii cîntecelor interpretate de Modugno sau Dalida, mai spectaculoase). Spre un stil interpretativ de asemănătoare noblețe evoluează și Constantin Drăghici. Reală este doar opoziția dintre muzica bună și proastă.

Mai mult decît atît: melomanul pasionat după Mozart și Enescu găsește în muzica de jaz, într-o șansonetă sau cantonetă surse de desfătare pe care nu le poate descoperi ascultătorul cu orizontul limitat la genul distractiv. Aceasta, pentru că primul înțelege muzica de la înălțimea creațiilor de geniu ale artei sunetelor, ceea ce îi oferă o perspectivă superioară și îi dezvăluie frumuseți nebănuite. Totodată, ascultătorul educat la școala muzicii lui Mozart și Enescu (am ales aceste nume în mod simbolic) nu va greși niciodată în deosebirea muzicii ușoare inspirate și autentice de cea comercială, ale cărei stridențe și lascivități amăgesc atît de des pe ascultătorii neavizați: el — ascultătorul educat — și-a format criteriile ferme, rigurose artistice de aprecieri. Așadar, pentru a da un răspuns cititorilor dornici să-și întocmească o fonotecă de muzică ușoară: vă veți putea deprinde să detectați muzica ușoară bună dacă vă veți preocupa cel puțin în egală măsură de asimilarea muzicii impropriu denumită grea. Cînd veți fi învățat a prețui un preclasic, un postromantic, un modern nu veți mai șovăi la alegerea griului de neghină.

George BĂLAN

foto

ȘABLOANE

— Nu-i rău, zic, și-i înțind prietenului fotografia înapoi. Pe o foaie de carton de dimensiuni mijlocii, amicul supusese părărierii mele un „raccourci” de balcoane însoțite, cu umbre negre, prlungi — vădit, voit geometrizante.

Prietenul privește ținută și, pentru că întuiește adevărul (adevărul este că fotografia nu mă prea mulțumise), mă întreabă cu tonul vinovatului care se așteaptă la un perdat:

— Bine, bine, am înțeles... Acum spune-mi: ce nu-ți place la ea?

— Șablonul — și citești în ochii lui nedumerirea. Dragul meu — încep — părerea comună este că fotografia e un lucru simplu, aproape un fleac, o distracție, nu? Te uiți printr-o fereastră, zici: „zîmbiții”, apeși pe buton, tac-tac, și gata. Sau aproape; restul, treabă de laborator. Dar cred că nu așa stau lucrurile. Las la o parte ostenețele și complicațiile unecori de nebănuite pe care le implică munca în întinericul laboratorului. Ca oricare altă artă, fotografia vehiculează și trebuie să vehiculeze idei. N-am să stărui aci asupra acestui aspect al problemei...

— Vorbeai de șabloa-

ne... — mă intrerupe amicul.

— Exact. Fii, te rog, atent la cele ce urmează. Întîi: un perete mare, mare, alb sau albmurdar. Eventual, în unul din colțurile superioare ale cadrului (îți dai seama, prin aceasta, că îți descriu o fotografie, da?), o fereastră. Nu e obligator. În colțul opus, deci jos, un personaj. Sexul nu importă. Mărimea, cît mai mică. Personajul se uită, de preferință apatic, în obiectiv. Îți spune ceva descrierea mea?

— Da... Cred că da. Am văzut ceva în genul ăsta în cîteva reviste și, îmi pare, la o expoziție... sau la...

— Aduagă șed din partea mea două duzini de asemenea exemplare văzute. Atenție (reiau), urmează a doua descriere. O scară în spirală. Varianta întîi: scara e fotografiată de sus în jos. Varianta doi: scara e fotografiată de jos în sus. De după balustradă țînesc două capete, de obicei tinere. Capetele zîmbesc de cele mai multe ori; subvarianta unu: își zîmbesc unul altuia; subvarianta doi: zîmbesc către obiectiv. Ei?

— Da, cum să nu! — mă aprobă amicul. Exis-

tă însă și altă formulă, de care am impresia că ai uitat: scara este fotografiată frontal (sau lateral); poate să nu fie în spirală ci, eventual, în zigzag; mai multe personaje (variantă: umbrele lor) suie sau coboară. Uneori, un animal (pisică). Zic bine?

— Foarte bine. Asta e. Și așa putea să-ți mai dau exemple. Reiau: spuneați adineauri că fotografia, ca oricare artă, este înainte de toate o chestiune de idei. Fotografînd, culegem imaginile care reprezintă pentru noi o anumită idee și le prefacem din nou în imagini, smulgîndu-le, intrucîtva, timpului și valorificînd în ele sensul lor major. Amin-tește-ți bunăoară de portretul lui Enescu interpretînd sonata de Ysaye... Dar ce înseamnă șablonul în artă?

Iau în mîna lexiconul, îl deschid la litera Ș și citesc:

— „...Figurat: Formulă stereotipă; repetare mecanică, lipsită de interes și de spirit inventiv, a unui model”. În practică, șablonul se explică prin sărăcia, ba chiar prin lipsa de idei și de chemare artistică. Șablonul este totuși cu pastîșa și — mai e nevoie să adaug? — sincer vorbind, antiartistice. Cam asta e ce aveam de spus și (iară-mă) ce nu mi-a plăcut în fotografia ta.

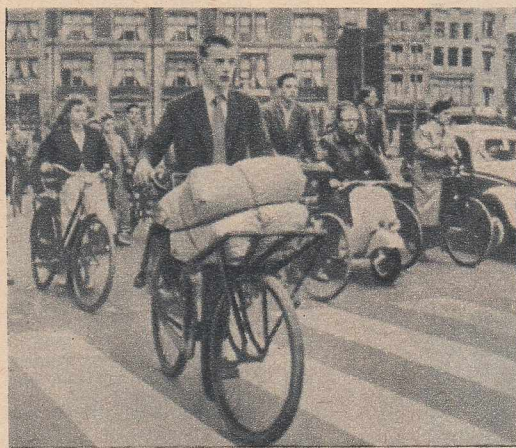
Radu ALEXANDRESCU

Un element nelipsit din peisajul olandez — morile de vânt.

Rijksmuseum din Amsterdam, cel mai de seamă din cele 260 muzee olandeze.

Aproape nicăieri nu întâlnești atîția cicliști ca la Amsterdam.

În patria lui

ERASM

leșirea la pescuit în largul Mării Nordului prilejuește în fiecare an o tradițională sărbătoare.

De la fereastra hotelului se zărește statua lui Erasm — gânditor, stînd în picioare, cu o carte deschisă în mîini — înconjurată de blocuri moderne.

Ploaia cu găleata cînd am aterizat pe aeroportul din Rotterdam. Poate tocmai pe seama acelei zile cenușii, a vîntului rece și a umezelii care mă pătrundeau pînă la oase, puseseam, la început, felul tăcut de a fi al oamenilor pe care i-am întîlnit în primele clipe ale contactului cu pămîntul Olandei.

Cînd am părăsit aeroportul, ploaia se transformase într-o burniță mărunță, astfel încît străzile, casele și oamenii se zăreau ca printr-o perdea fumurie. Arterele largi, blocurile moderne, construite în anii de după război în locul celor distruse de bombardamente, au schimbat cu desăvîrșire înfățișarea acestui oraș-port, considerat de olandezi al doilea din lume după New York, iar de englezi — al treilea.

O priveliște impunătoare

Primul drum l-am făcut spre port. Potrivit statisticilor, în acest nod de legătură dintre Rin și Marea Nordului intră anual un număr de 22.000 de vase maritime și 200.000 de nave de pe Rin, care deserveșc împreună 220 de linii regulate de navigație. Este cel mai mare port petrolier și de stocaj din Europa, fiind totodată un important centru de reparații și construcții navale, precum și un dezvoltat centru industrial.

Priveliștea portului, cu nenumăratele lui vase care sosesc ori pleacă, este impunătoare, mai ales că lipsesc cu desăvîrșire ecluzele. Dar cît de puternic distonează agitația continuă de aci cu liniștea care domnește, de pildă, în magazine și care se datorează lipsei de cumpărători!...

Tabloul grandios al portului parcă ar încerca să dea lumii iluzia măreției de odinioară a Olandei — cînd aceasta mai era o mare putere colonială. Astăzi însă, după eliberarea Irianului de Vest de sub stăpînirea colonialistă și realipirea lui de Republica Indonezia — eveniment care a avut loc la 1 mai a.c. — din vechiul imperiu colonial au rămas doar Guyana Olandeză și cîteva insule în Antile. Pentru a-și menține ridicare profiturile, monopolurile care dirijează viața economică — și politică — a

țării au intensificat pe de o parte exploatarea propriului popor, iar pe de alta au strîns legăturile cu cercurile monopoliste străine.

Concernele și politica Olandei

Pentru a avea o idee de rolul și importanța monopolurilor olandeze este destul să aruncăm o privire pe lista celor 100 mari companii ne-americanе, publicată de revista „Life“ la sfîrșitul anului trecut. În frunte se află „Royal-Dutch Shell“ (produse petroliere) și „Unilever“ (margarină, grăsimi și săpunuri), concerne în care capitalul olandez se împletește cu cel englez. Pe locul șase se află „Philips“ (electrotehnică), iar printre cele care urmează — „AKU“ (textile), ambele cu participații de capital vest-german.

Influența pe care o joacă în viața țării toate aceste concerne se reflectă fie și numai în faptul că din rîndul consilierilor lor de administrație au fost promovați diverși oameni de stat. Astfel, de pildă, Unilever a dat înainte de război doi miniștri de externe — pe Patijn și pe Bayen (ultimul decorat de Hitler). Nu mai este deci de mirare că Olanda, fiind condusă de aceste mari monopoluri, face parte din pactul agresiv N.A.T.O. și din Piața comună, că pe teritoriul ei se află baze militare americane.

Pînă în 1940, mai mult de un secol, mica Olandă (32.450 km p) a fost o țară „neutră“. Desigur că sensul de „neutră“ trebuie și el tălmăcit în spiritul mentalității burgheze, fiindcă Olanda nu era de loc neutră în coloniile sale. Dar în Europa, la ea acasă, dorea liniște și „neutralitate“. Cel de-al doilea război mondial a pus însă în mod brutal capăt neutralității Olandei. Poporul ei a cunoscut ororile ocupației fasciste — ani negri a căror amintire i-a rămas încă vie. Și tocmai de aceea luptă azi întru apărarea intereselor sale — pentru o reală neutralitate a țării, împotriva cursei înarmărilor, a prezenței trupelor Bundeswehrului vest-german și a rachetelor americane pe teritoriul său...

Țăranul olandez și grijile sale

Privesc de la fereastra hotelului pentru ultima oară Rotterdamul. Înainte de a părăsi acest oraș, așez cu grijă în amintire, alături de tabloul portului cu forfota lui permanentă, imaginea statuii lui Erasm, înconjurată de blocuri înalte și moderne. În jurul lui Erasm — gânditor, stînd în picioare, cu o carte deschisă în mîini — roiesc copii gălăgioși.

În drum spre Haga, privesc peisajul olandez, în care totul este orînduit cu grijă și cu gust, ca într-o casă de bun gospodar. Trecem mereu pe lîngă pajiști de un verde neasemuit de proaspăt — din pricina ploilor continui — pe

Veronica RUSSO

(Continuare în pag. 14)

lingă ferme răzlețe. Din loc în loc apar pete întunecate, formate de păduri tinere, alternând cu întinse cimpuri de flori. Florile — în special vestitele lalele, pe care le vezi la fiecare pas, care împodobesc toate casele — sînt de o frumusețe unică dar totodată parcă și nespuse de tristă. Năpăstii mori de vînt își rotesc din cînd în cînd aripile cu un scîrțit prelung, dînd un farmec aparte întinderii aproape cu desăvîrșire plane — cum este de altfel întregul relief al Olandei. Privesc întinsele grădini de legume care au adus faimă țaranului olandez și mă gîndesc cît va mai dura gloria agriculturii din această țară, care în prezent trece printr-o situație grea datorită participării Olandei la „Piața comună”, întrucît egalizarea artificială a prețurilor în cadrul acesteia nu aduce decît prejudicii țaranului olandez care realiza mai ieftin producția decît cel vest-german, de pildă. E drept, cîte un țaran mai curajos încearcă să cultive pomi fructiferi în loc de legume și de flori, deși pe pămîntul Olandei, în special în nord, n-au crescut niciodată livezi. Dar este aceasta o soluție?...

Ce înseamnă „Holland”

Tînărul șofer, care-mi servește totodată drept ghid, este student în anul II la filologie. El își cîștigă astfel, în timpul vacanței, banii necesari pentru studii. Dintru început se naște între noi o discuție interesantă asupra originii numelui țării. După cum se știe, Olanda este cunoscută și sub denumirea de „Țările de Jos”. Băștinașii își numesc țara „Nederland”. Numele de „Holland” aparține unei provincii și el s-a extins mai apoi asupra întregii țări.

— „Hol” înseamnă pădure mlăștinoasă — îmi spune studentul — și „land” — țară. Iată ce a fost Olanda la origine — continuă el. O întindere plină de mlăștini, în unele părți acoperită cu păduri, mai ales în răsărit. Mlăștinile erau pline cu mîl și argilă, iar în străfundul lor odihnea turba care, în regiunile lipsite de păduri, servea la încălzit. Atît turba cît și pădurile au dispărut în decursul veacurilor, încălzind generații după generații.

Acum priveam pe fereastra mașinii „folders”-urile de astăzi, adică pămînturile bogate, provenite din secarea mlăștinilor și a lacurilor. Tot pămîntul Țărilor de Jos este opera miinilor poporului său. Cuvîntul țaran în limba olandeză este sinonim cu constructor, iar în popor circulă zicala: „Dumnezeu a făcut lumea, iar olandezii, Olanda”. Din timpuri străvechi și pînă astăzi, oamenii de pe acest tărîm al Mării Nordului duc o luptă îndîrjită împotriva apei, fiindcă pămîntul lor se află în cea mai mare parte sub nivelul mării. Încă de pe la anul 47, Plinius a pomenit despre locuitorii acestor meleaguri bîntuite de furtuni și inundații. Abia prin anul 1000 s-a început construirea unor baraje. Multe din denumirile orașelor, cu terminația în „dam”, care înseamnă „baraj”, amintesc de cele dintîi încercări de a se pune stavilă apei (ex. Rotterdam, Amsterdam etc.). Mai tîrziu s-au ridicat diguri. Marele dig de la Zuiderzee a fost început în 1920 și va fi terminat în 1970. Cu toată îndiguirea, Olanda nu a fost scutită de inundații; iar pînă la terminarea digului de la Zuiderzee oamenii trăiesc într-o permanentă grijă. Există în Olanda un sistem de apărare împotriva mării, la care participă tot poporul, fiecare cunoscîndu-și orele cînd este „de gardă”. Cînd cunoști lupta lor îndîrjită, de clipă cu clipă, împotriva mării, nu te mai miri că acești oameni sînt tăcuți și mereu preocupați.

Datorită acestei lupte ei au ajuns neîntrecuți în tehnica hidraulică. Laboratorul de la Delft este unul dintre cele mai înzestrate.

Tot discutînd și admirînd peisajul, am ajuns la Haga — „Gravenhaage” în olandeză. Orașul — centrul politic și administrativ al țării — este de fapt un parc imens. Străzile largi, curate, sînt mărginite de copaci stufoși. Casele sînt împrejmuite de grădini, avînd în față peluze verzi și straturi cu flori. „Haga este cel mai mare sat din Europa”, spun olandezii, lăudînd liniștea acestui oraș care, pentru a evita orice zgomot, nu are port, deși este așezat pe tărîm mării.

În apropierea hotelului Wittebrug, o poartă te-ndeamnă să-i treci pragul. Aici se află orașul-miniatură Madurodam. Pe o întindere de 18.000 m p este construit un oraș minuscul în care sînt prezentate diferite edificii importante

Pe o stradă din Haga.

Demonstrație pe străzile Amsterdamului împotriva bazelor militare străine de pe teritoriul Olandei.

Pe zidurile multor ferme pot fi văzute astfel de inscripții, indicînd anii în care au avut loc inundații și nivelul la care s-a ridicat apa.

din orașele Olandei — castele vechi, porturi — toate reduse la dimensiuni miniaturale.

„O Veneție a Nordului”

Într-o dimineață, pornind spre Amsterdam, de-a lungul drumului din loc în loc vedeam niște ciudate așezări omenești, înconjurate de multă vegetație — căsuțe doar puțin mai înalte de un stat de om, cu cîte o fereastră și o ușă. Sînt locuințele de vară ale olandezului, unde acestuia îi place să-și petreacă vacanța, ducînd o viață foarte simplă. Și, mai departe, din nou ferme, din nou mori de vînt, alterînd cu cimpuri de flori.

Ne apropiem de Amsterdam. Întregul oraș este construit pe piloni. Îl brăzdează Amstelul, care este legat de Marea Nordului printr-un canal. Un număr de alte canale împînzesc orașul — de unde și denumirea de „Veneția Nordului”. În centrul Amsterdamului te încintă frumusețea punților. Puntea albastră — Blauwbrug — este o copie a maiestuosului Pont-Alexandre III de peste Sena. O plimbare cu unul din vaporușele destinate turiștilor îți ajută să cunoști mai bine farmecul acestei nordice Veneții. Un ghid șugubăț, vorbind cu o repeziune uimitoare, traduce în vreo trei limbi fiecare frază ieșită din difuzor. Urmărești aproape amețit casele și edificiile — cînd spre un mal, cînd spre celălalt. Rămii cu inima potopită de amintirea marelui Rembrandt cînd și se arată casa pictorului. Trecînd ecluza de la Haarlem zărești portul cu instalațiile sale, iar dincolo de dig se văd șantierul naval Hendrick, unde se repară cele mai mari vapoare. Intrînd pe un alt canal, rămînem uimiți de șiragul de case plutitoare instalate pe vase. Din cauza mării lipse de locuințe, chiar și pentru o asemenea casă plutitoare s-a ajuns să se plătească o chirie enormă.

După plimbarea cu vaporușul, vizităm Rijksmuseum — muzeul național — în care se păstrează cele mai multe pinze ale lui Rembrandt. Din cele 260 de muzee cîte numără Olanda, acesta este cel mai de seamă.

La anumite ore, un neobișnuit torent ciclist inundă străzile Amsterdamului. Olandezul a îndrăgit de mult bicicleta, dar ca aici, nicăieri. De aceea circulă gluma că orașul ar avea un număr mai mare de biciclete decît de locuitori.

Amsterdamul nu e numai pitoresc

Grădinile și peluzele verzi, mai vesele ca în altă parte, canalele, imensele cirlige de sub acoperișurile caselor servind la ridicarea mobilei și a cărbunelui pentru încălzit (casele nu trec de două-trei etaje), bicicletele și mulțimea copiilor — toate acestea dau o notă veselă vechiului oraș de neguțători, de meșteri tăietori și șlefuitori de diamante. Și încă ceva trebuie remarcat. Spre deosebire de alte orașe olandeze, aici pulsează o viață mai clocotitoare. O dovadă în plus a acestui fapt o constituie coloanele de manifestații care invadează adesea străzile orașului.

Impresionantă a fost de pildă demonstrația populației olandeze care a pornit din Folkel, unde se află o bază pentru arma atomică, a trecut pe lingă baza americană Susterberg și s-a oprit la Amsterdam. Coloanele nesfîrșite de autobuze, autoturisme și biciclete au umplut șoselele. „Pace și o Olandă pașnică!”, „Afară din Olanda cu arma atomică!” — era scris pe pancartele purtate de demonstrații.

După semnarea unui acord cu R.F.Germană prin care Olanda aprobă staționarea unor unități militare ale Bundeswehrului în sudul țării, în apropierea orașului Bûdel au avut și au mereu loc mari manifestații și marșuri de protest. Bûdel este orașul-martir unde odihnesc eroii rezistenței împotriva fascismului.

Faptul cel mai semnificativ în toate aceste acțiuni inițiate de forțele progresiste în frunte cu Partidul Comunist îl constituie participarea tot mai largă a maselor, incluzînd atît pătura mijlocie de la orașe cît și o bună parte a țărănimii.

Iată dar cum prima impresie pe care mi-am făcut-o cînd am coborît din avion la Rotterdam s-a dovedit a fi cu totul greșită. Dacă dintru început olandezii par taciturni, aceasta reflectă grijile lor, preocuparea pentru soarta patriei lor în complexul actualiei vieți internaționale.

Veronica RUSSO

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 23 Iunie 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — „Căluțul cocoșat” de N. Erșov (interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși și marionete „Tândărică”); Telegazeta; Căpitanul Val-Virtej are surprize (reluare) 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate. Din cuprins: Noutăți din agricultură; Interviul nostru; Din uzină pe ogoare; De la un meridian la altul; Un sfat pe săptămână; Cîntece populare românești 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Reportajul filmat „După 10 ani...” 19.30: Opera bucureșteană pe scena Operei din Paris. Selecțiuni din spectacolele date în capitala Franței de colectivul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. În program: „Cavalerul rozelor” — comedie de Richard Strauss. Libretul de Hugo von Hoffmansthal (actul II). În distribuție: Ioan Hvorov, Elena Cernei, Octav Enigărescu, Magda Ianculescu-Muscel, Victoria Drăgănescu-Zimțea, Constantin Iliescu, Maria Săndulescu; „Oedip” — tragedie lirică de George Enescu. Libretul de Edmond Fleg (actul III). În distribuție: David Ohanesian, Ioan Hvorov, Dan Iordăchescu, Valentin Teodorian, Viorel Ban, Valentin Loghin, Elena Cernei, Maria Șindilariu. Conducerea muzicală — Mihai Brediceanu. În pauză: Filmul documentar „Iurizuan—calea albastră”. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 24 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru tineretul școlar — „Din tainele motorului de automobil” (XV) — transmisiune de la Muzeul tehnic București 19.45: Filmul polonez „Lăsarea nopții” 21.05: Seară de romanțe. Cîntă o formație condusă de Nicușor Predescu. Soliști: Olga Stănescu, Adriana Codreanu, Dorel Livianu 21.35: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MARȚI 25 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Cîntă corul de copii al Radioteleviziunii bulgare. Dirijor: Hristo Nedialkov 19.35: Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara” — „Ciocirlia” de Jean Anouilh. În românește de Valentin Lipatti. În distribuție: Magdalena Buznea, George Sion, Ion Punea, Florin Stroe, George Buznea, Constantin Brezeanu, Tony Zaharian, Migri Avram Nicolau, Sanda Băncilă, Natașa Nicolescu, Sergiu Dumitrescu, Gh. Turcanu, Gh. Constantin, Sandu Sticlaru, Grigore Anghel Seceleanu, Jeni Argeșeanu, Vasile Lupu, Iulian Marinescu, Ion Igorov. Direcția de scenă Mircea Avram. În pauză: Șah. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 27 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: La sfîrșit de an. Selecțiuni din producția de sfîrșit de an a Școlii medii de muzică nr. 2 din București 19.50: Anii tinereții noastre. Din creația cenaclului literar „George Bacovia” din Bacău 20.05: Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa” (VI) — Dovezi ale apariției și evoluției vieții pe pămînt 20.25: Filmul sovietic „Problema principală” 21.05: Pe un picior de piatră. Emisiune consacrată poeziei, muzicii și jocului popular din Oltenia: Își dau concursul Maria Lătărețu, Maria Ciobanu, Paulina Mănăilă, Cornelia Bălu, Iliuță Rudăreanu, Dumitru Bălăsoiu, Marin Chisăr. Acompaniază o formație instrumentală condusă de violonistul Florea Cioacă. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 28 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru tineretul școlar — Ce să fiu? 19.40: Un precursor al Renasterii — Dante Alighieri (reluare) 20.15: Almanah științific 20.35: Filmul cehoslovac „Sosește circul...” 21.55: Oameni și fapte de pe meleaguri reșitene 22.05: Tineri interpreți de muzică ușoară. Cîntă o formație instrumentală condusă de Gerhardt Rommer. Soliști: Magdalena Cojocar, Olga Bacă, Aurelia Oaidă, Marius Iorga și Dinu Velescu. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÂMBĂTĂ 29 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Ce cîntec ți-a plăcut mai mult? — Buchet de melodii îndrăgite de copii 19.40: În fața hărții 19.50: Să-l cunoaștem pe Codin. Convorbire cu regizorul Henri Colpi și scriitorul Mihnea Gheorghiu despre coproducția romino-franceză „Codin” premiată la Festivalul internațional cinematografic de la Cannes 20.20: Telemagazin 21.35: Întîlnire cu Waldteufel. Își dau concursul: Rodica Istrate, Magdalena Popa, Ira Stenkovskaia, Vera Stănescu, Ion Alexe, Amato Checiulescu, Nicolae Denes, Bojidar Petrov. Conducerea muzicală—Carol Litvin. Coregrafia — Vasile Marcu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

ÎN AJUNUL MONDIAL AL

În țara noastră s-au desfășurat în aceste zile alegeri de delegate care vor reprezenta mișcarea de femei din R. P. Română la Congresul mondial al femeilor ce se va deschide la 24 iunie la Moscova.

Alături de întregul nostru popor, condus de Partidul Muncitoresc Român, femeile din Republica Populară Română contribuie, cu toate forțele lor, la desăvîrșirea construcției socialiste, la mărrea luptă pentru pace și prietenie între toate popoarele lumii.

În fotografiile 1, 2, 3, 4 citeva aspecte din munca pașnică și plină de elan a femeilor din R. P. Română.

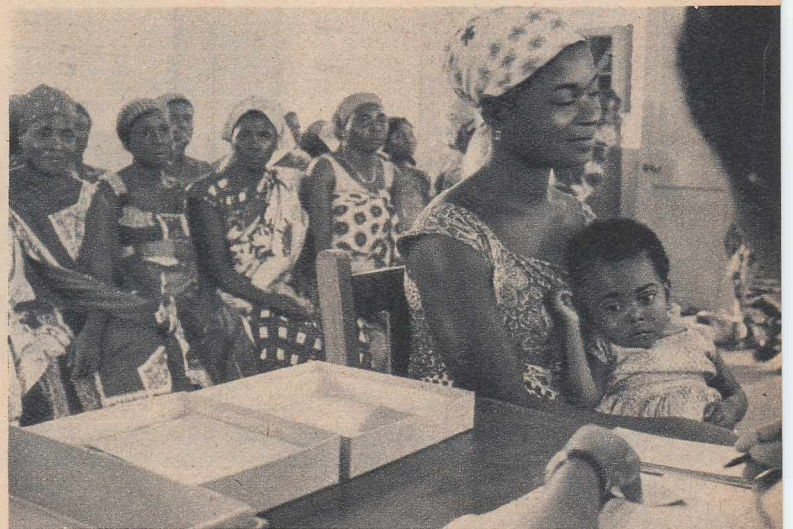
CONGRESULUI FEMEILOR

În îndepărtata Argentina lupta pentru pace a femeilor ia de cele mai multe ori forme organizate, cum este de pildă demonstrația din această imagine.

Femeile din Ghana, stat african a căruia independență a fost dobândită în martie 1957, cunosc abia acum, în condițiile libertății, calea spre o viață demnă...

Au pornit inimile cele mai bune, cele mai curate, au pornit laolaltă oamenii cei mai cinștiți în cuget, împotriva a tot ce e rău, fără se uite înapoi și merg și strivesc minna sub pașii lor vinjoși. Tineri, voioci, ei își pun puterea lor de neînvins slujba aceluiși țel — dreptatea! Au rnit să biruie toată suferința omenirii, s-au ridicat să pună capăt tuturor norocirilor de pe fața pământului, ca înfringă tot ce e rău și hid — și r birui!

De aceste cuvinte ale eroinei romanului lui Gorki, „Mama”, îmi amintesc fără să vreau cînd mă gîndesc la ropiatul Congres mondial al femeilor la Moscova.

Într-adevăr, la acest forum se vor cruni solii inimilor celor mai bune, oamenilor cinștiți în cuget, pentru se uni și mai strîns și a porni cu și ti mult curaj, cu și mai multă hotărâre împotriva tuturor suferințelor omenirii.

Femeile — o mare parte a populației obului — constituie o mare forță. Într-adevăr Vladimir Ilici Lenin învață că a atrage masele în politică este cu puțință fără a atrage și neile.

Înarmarea tuturor femeilor pentru a ne capăt tuturor nenorocirilor de pe a pământului, pentru a înfringe tot ce e rău și hid — tocmai acestei sarcini nobile îi este consacrată convocarea Congresului mondial al femeilor. Or, planeta noastră mai dăinuie încă multe rele, iar dintre acestea cei mai răgători sînt maniacii atomiști, care au pus în gînd să prefacă pământul stru în praf și pulbere, să arunce ce e viu în vilvătăia unui război mononuclear monstruos.

Noi, mamele din vechea generație, nem bine minte cîte suferințe și necorici au pricinuit cele două războaie mondiale. Ingrozitor a fost primul război mondial: 10 milioane de oameni își și 20 milioane răniți. Suferințe mai mari a adus al doilea război mondial: 32 milioane ucși și 35 milioane răniți.

În țara noastră dușmanii au distrus au incendiat peste 1.700 de orașe și zări muncitorești, peste 70.000 de oameni, lăsînd fără adăpost 25 milioane de oameni. Războiul a pricinuit țării noastre pagube imense: circa 500 miliarde de dolari.

AU PORNIT FORȚE DE NEÎNVINS

de N. HRUȘCIOVA

Pierderile noastre materiale au fost mari. Dar nici un fel de cifre nu pot exprima suferințele și durerile mamelor, soțiilor și copiilor, cărora războiul le-a răpît oamenii cei mai apropiați.

Au trecut 18 ani de cînd tunurile din ultimul război mondial au amuțit. S-au cicatrizat rănile provocate de vrăjmas, în locul ruinelor și cenușii au răsărit orașe și sate noi. În inima poporului au rămas însă adînc întipărite evenimentele tragice din acele zile cumplite. În țara noastră nu există aproape nici o familie care în anii războiului să nu fi pierdut rude sau ființe dragi. Sînt multe mame care au așteptat zadarnic întoarcerea fiilor și fiicelor, a soților și fraților. Ce poate fi mai greu decît o pierdere ca asta! Numai triumful cauzei noi, numai salvarea tuturor popoarelor de robia fascistă, numai pacea cucerită, pentru care au luptat copiii noștri, alină durerea sufletească.

Astăzi, la fel ca și toate mamele din lume, mă uit la copiii mei care au devenit, la rîndul lor, părinți, mă uit la nepoții și nepoatele mele și, dorindu-le succese în muncă și învățătură, ferice în viață, mă gîndesc în primul rînd la pacea pe pămînt. E ceva firesc, pentru că iarăși nu e liniște pe planeta noastră. Imperialiștii încearcă să atragă omenirea într-un război termonuclear, să înceie în singe și să transforme în ruine tot ceea ce este frumos pe pămînt. Dușmanii păcii făuresc arme, împinzesc globul cu instalații racheto-nucleare. Lumea este din nou amenințată de o catastrofă — o catastrofă nemaipomenită, nemaivăzută. De aceea, nici o femeie, nici o mamă nu trebuie să rămîină indiferentă în fața primejdiei unui nou război.

Vitorul îi îngrijorează deopotrivă pe toți oamenii, atît pe acei care au îndurat suferințele fără număr pricinuite de război, cît și pe cei care nu le-au cunoscut, dar care pot fi expuși primejdiei. Iată de ce nestăvilita cursă a înarmărilor, desfășurată de statele

imperialiste, ne obligă pe toți să ne gîndim cu seriozitate la ceea ce trebuie făcut pentru preîntîmpinarea unui război. Iată de ce și astăzi ținem minte chemarea înflăcărată a admirabilului fiu al Cehoslovaciei, Julius Fucik: „Oameni, eu v-am iubit! Vegheați!” Și vom veghea. Noi, mamele, dăm viață copiilor nu pentru ca să-i nimicim, ci pentru a-i apăra.

Nu încapă încoială că Congresul mondial al femeilor de la Moscova va da glas năzuințelor, speranțelor și voinței milioanei de femei, care păsesc cot la cot, împreună cu tații, soții și frații lor, în primele rînduri ale luptătorilor pentru pace și pentru o viață mai bună pe pămînt, pentru fericirea copiilor.

Noi, femeile sovietice, la fel ca și prietenele noastre din țările socialiste surori, avem același gînd: să spunem la acest congres un „Nu” hotărît războiului.

Noi, femeile din țările socialiste, luptăm pentru pace nu numai pentru că am cunoscut ororile războiului. Noi am mai cunoscut și bucuria muncii pașnice, a muncii pentru fericirea noastră și fericirea copiilor noștri. Orice de seumpă nu este amintirea rudelor și a celor dragi, care au pierit în anii războiului, avem astăzi nevoie de pace nu pentru a-i plînge în tăcere. Avem nevoie de pace pentru a împlini grandioasele programe de construire a socialismului și comunismului, adoptate la ultimele congrese ale partidelor noastre comuniste și muncitorești.

Pentru noi, femeile din toate țările socialiste, a lupta activ pentru pace înseamnă, în primul rînd, a munci cu abnegație, a aduce o contribuție demnă la construirea socialismului și comunismului.

Mîndrindu-ne cu realizările noastre în construirea comunismului, noi, femeile sovietice, ne bucurăm din toată inima de fiecare succes în muncă obținut de surorile noastre din țările socialiste. E ceva lesne de înțeles, pentru că

avem același țel: să pășim laolaltă, în front unit, pe calea socialismului și comunismului, să întărim zi de zi prietenia și colaborarea între popoarele țării marii comunități socialiste.

Principalul mandat pe care-l dăm delegatelor noastre la Congresul mondial al femeilor este acela de a intensifica lupta pentru pace, pentru dezarmare.

Afară de primejdia unui război mai sînt însă pe lume și alte suferințe. Putem oare privi nepăsătoare cum imperialiștii continuă să înăbușe libertatea multor popoare ale lumii? Oare ne putem împăca cu ideea că milioane de surori ale noastre din țările capitalului nu au drepturi egale și rămîn sclave în mult lăudata „lume liberă”? Oare conștiința noastră poate fi împăcată dacă în țările capitalului mor anual milioane de copii din cauza mizeriei și a bolilor, dacă milioane de copii n-au nici măcar posibilitatea de a frecventa școala și de a învăța?

Nu, nu putem rămîne indiferente privind toate aceste suferințe. Conștiința ne cere să spunem „Nu” la tot ce este rău și hid în lume.

De aceea, am dat delegatelor noastre la Congresul mondial al femeilor următorul mandat: unirea femeilor din lumea întreagă în lupta pentru independență națională, pentru drepturile femeilor în familie și în societate, pentru sănătate, pentru instruirea și educarea copiilor și tineretului.

Ideile luptei pentru pace și dezarmare, pentru independență națională, pentru egalitatea în drepturi a femeilor în familie și societate, pentru viitorul copiilor și tineretului sînt scumpe și pe înțelesul tuturor femeilor de pe planeta noastră. Aceste idei ne sînt deosebit de scumpe nouă, femeilor din țările socialiste și ne vom dedica toate forțele luptei pentru aceste înalte idealuri.

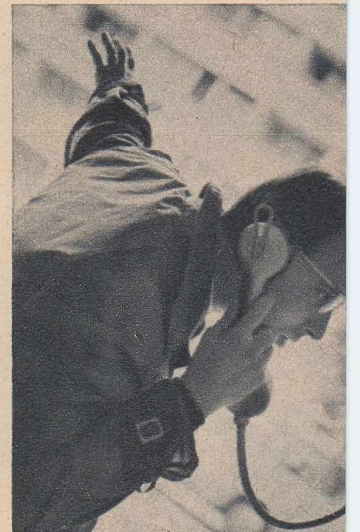
Sîntem convinse că Congresul mondial al femeilor va fi un eveniment de seamă în mișcarea internațională a femeilor. El va ajuta marea armată a femeilor din lume să desfășoare și mai larg, și mai activ lupta sfîntă pentru triumful unei păci trainice și al progresului social pe întregul pămînt, pentru pace, muncă, libertate, egalitate, frăție și fericirea tuturor popoarelor.

Au pornit inimile cele mai bune, au pornit să biruie toată suferința omenirii, au pornit să înfringă tot ce e rău și hid — și vor birui!

Alo!... Alo!... nu se aude nimic!...

De cite ori, aflindu-ne pe stradă, nu avem de făcut o comunicare urgentă? În asemenea cazuri recurgem la folosirea telefonului. Iar în București, telefoane publice sînt destule, la fiecare pas aproape. Dar la multe din ele au loc scene aidoma celor din istorioara noastră ilustrată:

1) Bine că am o fisă — gîndește cetățeanul care s-a oprit în fața aparatului de telefon și... 2)... Formează numărul. 3) Alo!... Sună? Sau a venit din nou tonul?... 4) Mi se pare că sună... 5) Alo! Alo! Alo! Nu înțeleg nimic. Alo! Cu tovară... Alo! (Cu

V A R A

ORIZONTAL: 1) O undă de răcoare pe malul mării — Podgoreanul harnic și-l pregătește din vară ca să-l umple toamna. 2) Săgeți de foc în plină vară — Ungea! — A fost odată. 3) Flintă superioară — Zi fierbinte de vară. 4) Sport de vară — Începe canicula... 5) Fabrică de gheață... la domiciliu — Cel mai călduros anotimp. 6) Bold — Zăvoare. 7) Un animal apreciat în zilele toride — Alpiți. 8) Șirag — Pronume demonstrativ. 9) Privește marea — Arde pămîntul (pl.). 10) Acut! — Paravane solare (poet.) — Pe jumătate umed! 11) Arșițe — Antidot natural împotriva căldurii.

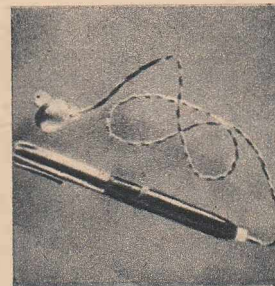
VERTICAL: 1) Unul care a stat la soare — Floare roșie. 2) Cu barca pe lac — Înghețată siciliană. 3) Gust specific — Tudor Florescu — Graminee dăunătoare culturilor. 4) Muncitori tipografi — Șir. 5) Iarbă cosită pentru a doua oară — Inedit. 6) Machiată — Ușier! 7) Vara se face și în aer liber — A sta sub duș sau a minca înghețată. 8) Bine dispuși. 9) Toaleta de vară a fasolei — Acela. 10) La sfîrșitul lui cuptor! — Lucrare agricolă — Frîng. 11) Visul unei nopți (toride) de vară — Bate cu căldură.

1	B	R	3	4	5	A	7	B	U	T	10	11
2	R	A	Z	E	G	A	E	R	A			
3	M	T	O	R	I	D	A	R				
4	N	A	T	A	T	I	E	C	A	N		
5	Z	F	R	A	M	V	A	R	A			
6	A	C	I	V	A	R	E	A				
7	T	A	P	A	T	A	S	A	T	I		
	S	I	R	A	C	E	L	A	N			
9	M	A	R	I	N	O	L	A	R	I		
10	A	T	N	O	U	R	I	U	M			
11	C	A	L	D	U	R	I	A	P	A		

din toată lumea

RADIO DE BUZUNĂR

Ceea ce se vede în fotografie nu e un stilou ci... un aparat de radiorecepție într-o carcasă de stilou. Acest minuscul radioreceptor de fabricație sovietică, funcționează pe bază de baterie. El este prevăzut cu antenă și cască de ascultat. Originalul radioreceptor se poartă în buzunarul vestei...

MICROFONUL DIN MĂȘEA

Doi specialiști germani au creat o instalație radiofonică miniaturală care transmite impulsurile acustice direct creierului, înlocuind organele auditive inactice. „Urechea” instalației este un microfon ce se fixează pe reverul hainei, de pildă. Sunetele sînt trans-

mise cu ajutorul lui unui emițător minuscul instalat într-o... mășca, în care s-a practicat o plombă specială, care servește drept antenă. Impulsurile electrice, acționînd asupra unui cristal piezoelectric legat de pulpa dentară, se îndreaptă, pe

traiect nervos, direct spre centrul auditiv ai creierului.

Creatorii acestui aparat mai au de rezolvat o problemă: folosirea lui de către persoanele care nu mai au măsele.

VOINICUL DIN ANANIEVSK

Vitea Pogrebniuk, un băiat de 8 ani, locuiește în satul Ananievsk din regiunea Odesa. Natura l-a înzestrat cu proporții neobișnuite vârstei lui: are 1,48 m, cîntărește 70 kg și poartă pantofi nr. 40. Înălțimea și greutatea sa remarcabile sînt însoțite de o forță tot atît de rar întâlnită. Vitea trage cu ușurință niște grape speciale, ce cîntăresc o jumătate de tonă, rostogolește singur un butoi cu apă de 200 litri. Pentru

toate acestea în sat i spune „tînrul bogatir”. Teia este totodată unul c cei mai buni elevi din c sa a II-a a școlii din s

PRUNCUL ARE 140

Pentru prima oară o melă de elefant naște în veția și, de la război încoace în Europa. La circuit K din orașul elvețian Rappeswil, eroina noastră pe nu Ceylan, în vîrstă de 18 a a dat naștere unui pui de fan de circa 140 de kilogram după ce l-a purtat în pînt 21 de luni.

DEZLEGAREA JOCULUI „BULETIN METEOROLOGIC”, APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Debussy — Urs. 2) Isac — Expres. 3) Beniuc — Lac. 4) Nud — Efor. 5) Bisect — Ul — M. 6) An — Roasă — Sl. 7) C — Les — A — Sln. 8) Ode — Băncuțe. Vînturi — Des. 10) Ira — Ceață — C. 11) Azur — Stancu.

un deget în ureche poate se aude mai bine.) 6-7) Alo! Vorbii mai tare! N-aud! Mătare! Alo!... Stop! Liniște! Opriți măcar o clipă tramvaiele, motocicletele și mașinile să pot înțelege ceva. Cum?! Sînt neriseros?! Să opresc magnetofonul?... 8) Dar să vedeți... Eu... (înăbușit sub haină, continuă, explică).

★

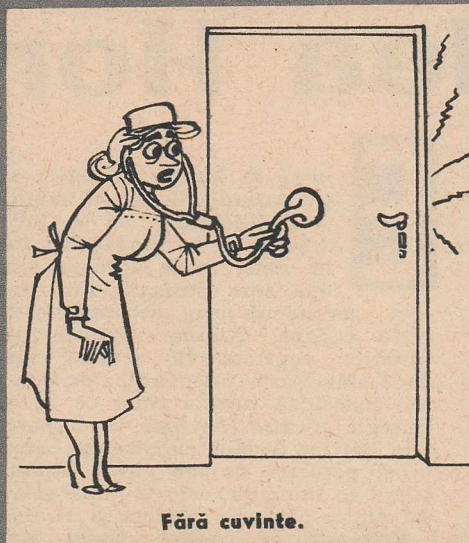
Nu zimbiți. Omul acesta ați putea fi și dumneavoastră. Și nu-l exclus ca telefonul să nu vă fie de nici un folos. Pentru că la București, cele mai multe telefoane publice sînt lipsite de cabine și adesea plasate în locuri în care zgomotul citadin atinge intensitatea maximă.

În unele puncte ale Capitalei au fost instalate cabine frumoase și practice, care-l scutesc pe cetățean de neplăcerile semnalate prin fotografiile de mai sus. De ce Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor nu ia măsuri pentru extinderea rețelei unor asemenea cabine?

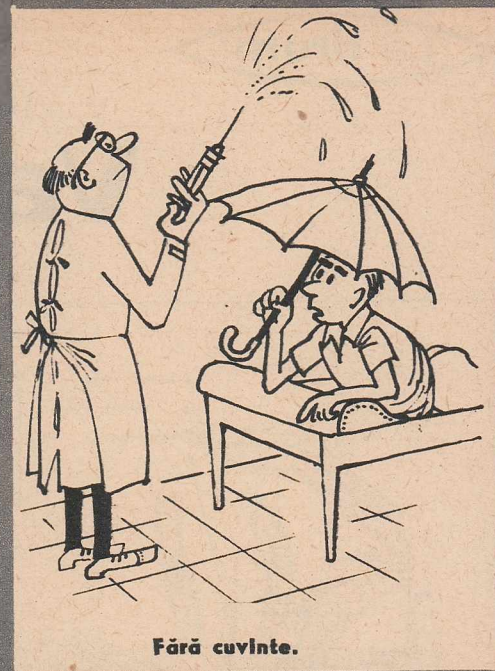
A. MIHAILOPOL

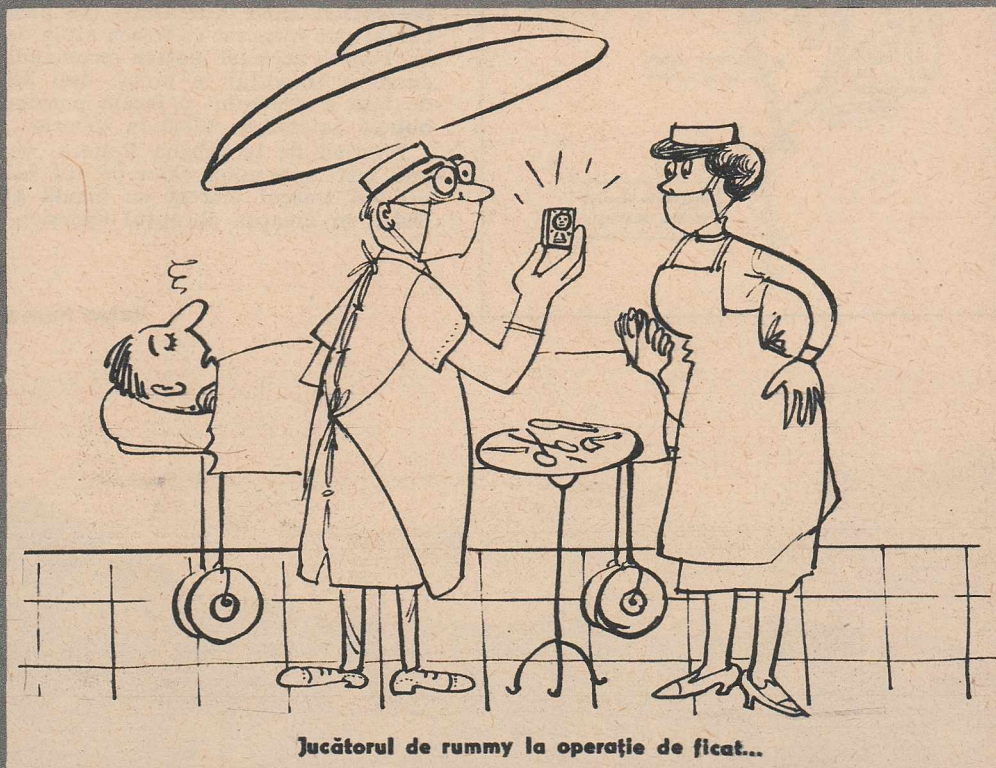
Medicale

Fără cuvinte.

Fără cuvinte.

Jucătorul de rummy la operație de ficat...

CALEIDOSCOP GEOGRAFIC

Superlative alpine din țara noastră

— Cel mai mare lac natural de pe teritoriul Republicii Populare Romine este Razelm. Între țărmurile sale pot căpea șase state ca Republica San Marino, iar pînă la operirea suprafeței sale de 394 kilometri pătrați tot ai rămîne un plus de 31 km p.

— Porțiunea de cale ferată cu cel mai mare număr de neluri este cuprinsă între Bumbesti și Livezeni. Pe o stanță de 30 de kilometri, trenurile trec prin 38 de neluri.

— Cel mai bătrîni arbori din țara noastră se află în adurea Mocear din Raionul Reghin. Aici există 371 de borii a căror vîrstă variază între 650 și 720 de ani.

— Cel mai mare lac alpin din Republica Populară omînă este lacul Bucura, situat în masivul Retezat. l are o suprafață de 10,8 hectare.

— Tăul Negru este cel mai adînc lac glaciar din munții ștri (25,5 metri).

— Tăul Custurii este lacul situat la cea mai mare titudine în Carpați și anume la 2.270 metri de la suprafa mării.

— Dintre cele peste 125 de cabane turistice din țara noastră, 7 se află la peste 2.000 metri înălțime. Recordul altitudine îl deține cabana Omul, situată la 2.504 metri.

Încă o polană cu narcise

Faima, din ce în ce mai răspîdită în întreaga țară, a înunatelor poieni cu narcise din Munții Făgărașului, a cut ca și în alte părți localnicii să privească mai cu feres și să semnaleze frumusețile locale.

Astfel, în apropierea comunei Intregalde, din Raionul ba, se află o polană de narcise în întindere de vreo

na asemănătoare poienii de la poalele Făgărașului.

Narcisele din Intregalde cresc pe întinderi de cite 1-2

și deoarece se află pe primele înălțimi ale Munților

șuseni, într-un loc cu o climă diferită de cea din Făgăraș,

floresc ceva mai tîrziu decît narcisele de acolo, astfel

cît „sezonul” poienilor cu narcise s-a prelungit și deci

ai mulți iubitori de frumos pot avea plăcerea de a le

mira.

Comuna Intregalde are legătură pe șosea (la 38 km) cu

ra Teiuș, unde se întîlnesc liniile din direcțiile: Bucu-

ști-Brașov-Blaj; Timișoara-Deva-Alba Iulia și Cluj-

ud; de la Aiud se poate merge pe șoseaua spre Abrud

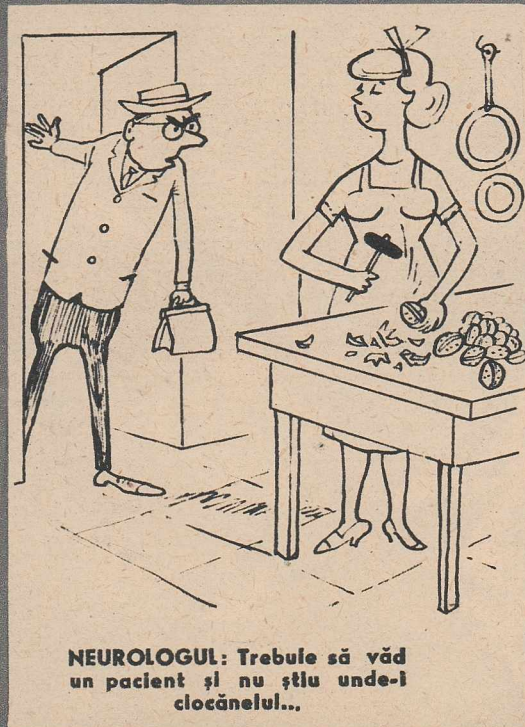
nă în apropiere de comuna Valea Birnii (75 km) și de

i pe șoseaua locală încă vreo 6 km.

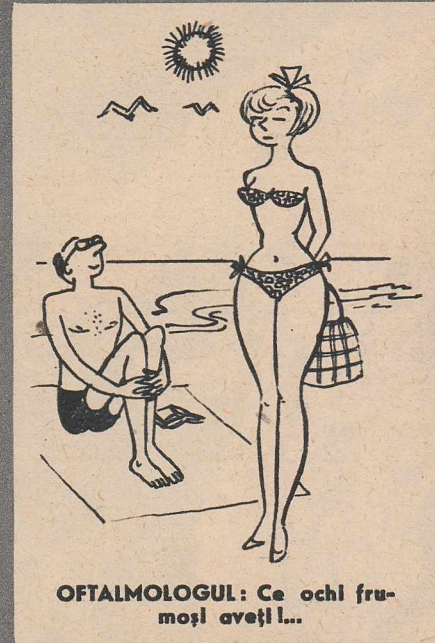
De la Intregalde se urcă apoi spre Piatra Cetel, de îngă

muna Ceata, timp de o oră și un sfert, după care se

inge la poiana cu narcise.

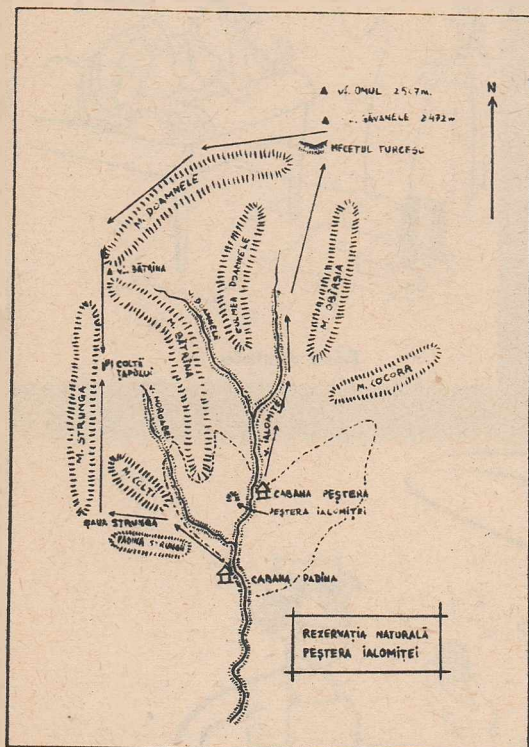

NEUROLOGUL: Trebuie să văd un pacient și nu știu unde-i ciocănelul...

OFTALMOLOGUL: Ce ochi frumoși aveți!...

Valea Horoabei

Există în Munții Bucegi o rezervație naturală floristică numită „Peștera Ialomiței” ce se întinde în dreapta și în stînga văii Ialomiței în două bucle aproape simetrice, una spre Strunga, alta spre Cocora: amîndouă merg ascuțindu-se la vale, către cabana Padina. Printre punctele turistice cuprinse în această rezervație două sînt foarte interesante: *peștera Ialomiței*, cunoscută tuturor celor ce au colindat Bucegii, și *valea Horoabei*, ce desparte Muntele Bătrîna de Muntele Strunga. Aceasta din urmă pornește de sub vîrfurile Țapulului și ia sfîrșit în Ialomița, cam la jumătatea distanței dintre cabanele Peștera și Padina.

Precizăm că traseul „Valea Horoabei” presupune din partea celor ce vor să-l parcurgă o oarecare experiență turistică, el prezentînd unele dificultăți (de altfel, parcursul este încadrat ca traseu alpin de gradul I). Pentru aceleași motive recomandăm parcurgerea traseului în urcuș, deși descripția de față a drumului o facem pornind de la obîrșia Ialomiței, adică în coboriș.

Pornind de la cabana Peștera vom urca mai întîi spre nord, chiar pe apa Ialomiței, urmînd traseul marcat cu bandă albastră; lăsăm în dreapta abruptul Obîrșiei, trecem

de cascada Obîrșiei și ajungem la Mecetu Turcesc, pe care-l ocolim prin serpentinele de sub Găvanele. Părăsim aici calea care duce spre Omul și apucăm la stînga, pe drumul marcat cu bandă roșie care ne duce pe creasta Doamnelor și apoi pe a Strungilor Mari. Vom fi atenți să nu trecem de colții Țapulului, căci chiar sub ei se formează valea Horoabei, denumită de unii, în această porțiune, valea Bătrînei. Pînă la acest punct drumul de la cabana Peștera durează cam patru ore. E deci timpul de făcut aici popasu de prînz.

Dacă pornim de la cabana Padina apucăm pe drumul marcat cu cerc roșu spre Padina Strungii, trecem peste un picior al Muntelui Colții și ajungem la șaua Strungii de unde avem o perspectivă frumoasă spre Iezer Păpușa și Piatra Craiului. Apucăm apoi în dreapta, de-a coasta, după marcajul jalona cu bandă roșie pînă pe creasta Strungilor; mergem în lungul ei, apoi pe sub ea pînă la colții Țapulului, unde poteca sfîrșește cu curbă mare. Drumul de la cabana Padina pînă în acest punct durează cam două ore.

Sub colții Țapulului părăsim drumul marcat și coborîm ușor, pe o pantă ierboasă, printre platourile line dintre Bătrîna și Strunga. Valea e aici foarte însoțită și veselă, fiind orientată spre sud. Întîlnim poienițe adînc postite de vînturi, cu felurite flori alpine vîlcele cu pajîști liniștite.

Mergem așa cam un ceas, după care rluăm rămas bun de la soare. Intrăm acum într-un canion săpat de puhoai de-a lungul veacurilor, în peretele calcaros al muntelui Coborîm din treaptă în treaptă, trecem sărtori înguste și înalte, care ajung citeodată la 12-14 m. Dacă puhoaietele și uneori mîr omului n-ar fi lăsat pe aici trunchiuri groase de brazi, ale căror crengi descojite pot fi folosite în chip de scări, dacă n-am întîlni praguri naturale, alcătuite din bolovani de prinși din abrupt de care să ne sprijinim cîmînile, n-am putea coborî fără frînghi.

Cititorul a observat poate că pînă aici n-am amintit de apă. Pentru băut, turistul trebuie să aibă apă în bidon, căci apele Horoabei curg în această porțiune pe sub pămînt. Înaintăm mult prin canion pînă să întîlnim apa riului, care țîșnește deodată din pămînt la punctul numit izvorul Burlacului. Canionul continuă mai departe, trecem alte sărtori și praguri, trebuind acum să ne ferim și de apă. Vom avea de aceea la noi încălț minte potrivită pentru stîncă udă. Trece printr-un tunel înalt, format în peretele din dreapta, peste stînci acoperite de mușcă alunecos, de un verde crud, care mișună vietăți minuscule. Apa Horoabei curge sub picioarele noastre, printre seculare criogame, dar apa ei curge și de sus, din peretele tunelului, astfel că uneori trecem pradevărate pinze de apă. Lăsăm apoi în stînga niște bolți de piatră calcaroasă. Întîlnim cascada Burlacului, unde apa cade de la vîrfurile de 10 m. Valea se lărgeste încît vedem din nou soarele. Peretele abrupt al Bătrînei se înalță maiestuos în stînga. Tot în stînga se vede și Turnul Seciului. Intrăm apoi într-o porțiune dură de molid, năpădită de lichenul „Bar Ursului” și dăm de riul Ialomița.

De la colții Țapulului pînă aici am făcut două ore de drum. Am închis astfel circuitul după ce am străbătut un traseu scurt pe parcursul căruia am întîlnit tot ce-și poate da drumușul de munte: piscuri înalte, vîlce și poieni însoțite, văi adînci, peșteră, sărtori, cascada, abrupturi, canion, pădure. După toate acestea ni se cuvine o odihnă niștită la cabană.

Valea Horoabei.

„TĂUNUL“

O producție a studiourilor sovietice
 Scenariul: E. GABRILOVICI
 Regia: A. FAINTIMMER
 Imaginea: A. MOSKVIN
 Muzica: D. ȘOSTAKOVICI

Cu
 O. STRIJENOV, M. STRIJENOVA,
 N. SIMONOV

Revine pe ecranele noastre ecranizarea realizată în studiourile sovietice a cunoscutului romanțier englez Ethel Voynich „Tăunul”. În rolul titular, acela al unui tânăr revoluționar din epoca de eliberare și unificare a Italiei, cunoscutul actor Oleg Strijenov are o creație memorabilă.

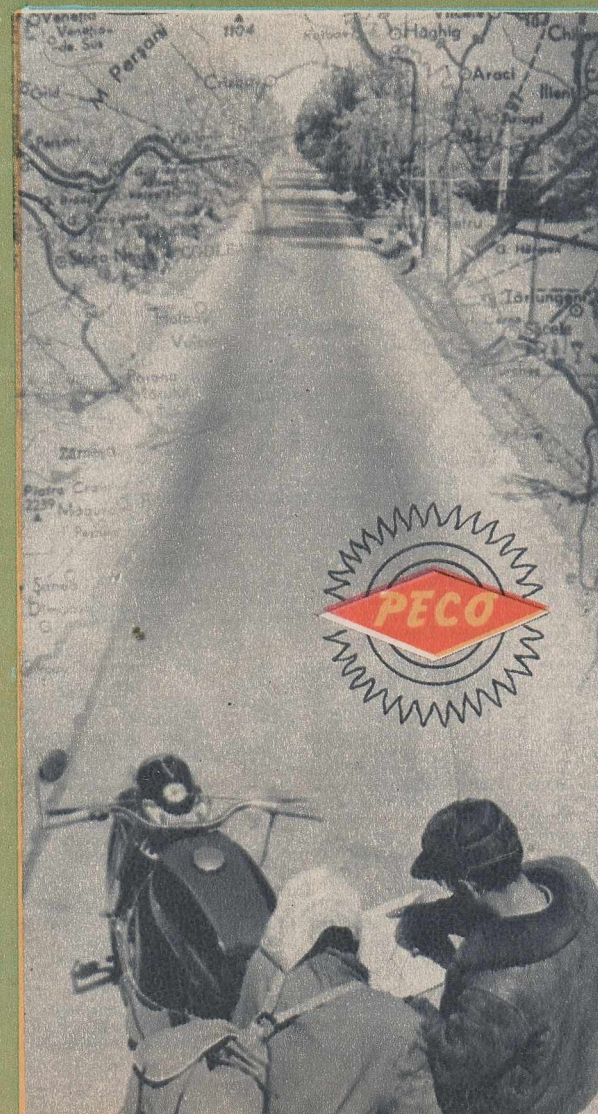
AUTOMOBILIȘTI ȘI MOTOCICLIȘTI!

La toate stațiunile de desfacere a produselor petrolifere s-a pus în vânzare

GHIDUL STAȚIUNILOR PECO ~ trasee principale ~

Ghidul cuprinde: indicarea majorității traseelor principale de circulație, precum și specificarea stațiunilor de alimentare, produsele ce sînt comercializate și orele de funcționare a stațiunilor.

În cele 180 de pagini ale lucrării sînt cuprinse și planurile orașelor principale, cu cele mai însemnate artere de circulație. Prețul unui exemplar legat în copertă de vinilin este de lei 18,50.

NOU!

ELECTROBOBINA

NOU!

LUCRĂRI DE ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII

la instalațiile electrice-sanitare și la obiectele electrocasnice (mașini aragaz, frigider, mașini de spălat rufe etc.) execută

**PE BAZĂ DE ABONAMENTE LUNARE
 COOPERATIVA „ELECTROBOBINAJUL“**

Informații amănunțite: la centrul de deservire din șos. Ștefan cel Mare nr. 158 — tel. 12.95.29